

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

Spracovaná v obsahu a štruktúre podľa **Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z.** o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravenej podľa zákona č.408/2011 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.24/2006

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE DVOREC

október 2024

A) Obsah

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
A.I Základné údaje o obstarávateľovi	4
A.I.1 Označenie	4
A.I.2 Sídlo	4
A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD	4
A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
A.II.1 Názov	5
A.II.2 Územie	5
A.II.3 Dotknuté orgány a obce	5
A.II.4 Schvaľujúci orgán	5
A.II.5 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5
B) ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	6
B.I Údaje o vstupoch	6
B.I.1 Pôda	6
B.I.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie ..	8
B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania	9
B.I.4 Energetické zdroje	9
B.I.5 Nároky na dopravu	10
B.II Údaje o výstupoch	12
B.II.1 Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	12
B.II.2 Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	12
B.II.3 Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	13
B.II.4 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)	14
B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita)	14
B.II.6 Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	14
C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	15
C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia	15
C.I.1 Vymedzenie riešeného územia	15
C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	15
C.I.3 Záujmové územie	16
C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	17
C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia	17
C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhm a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)	19
C.II.3 Ovzdušie	20
C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené území, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd	20
C.II.5 Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd	21
C.II.6 Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov	22
C.II.7 Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	27
C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)	28
C.II.9 Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (dopraa, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)	38
C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	40
C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	41
C.II.12 Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)	41

C.II.13	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	43
C.III	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	44
C.III.1	Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy	44
C.III.2	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	45
C.III.3	Vplyvy na klimatické pomery	45
C.III.4	Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisí)	45
C.III.5	Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)	45
C.III.6	Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)	46
C.III.7	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)	47
C.III.8	Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	47
C.III.9	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability	47
C.III.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	47
C.III.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	47
C.III.12	Iné vplyvy	47
C.III.13	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	47
C.IV	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	48
C.V	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu s nulovým variantom	48
C.V.1	Nulový variant	48
C.VI	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	48
C.VII	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	50
C.VIII	Všeobecne záverečné zhrnutie	50
C.VIII.1	Špecifické požiadavky	50
C.IX	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	54
C.X	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	54
C.XI	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	54

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

A.1.1 Označenie

Obec: Dvorec
Kód obce 542873
Kód katastrálneho územia: 813966

A.1.2 Sídlo

Obecný úrad Dvorec
Dvorec č. 69
956 55 Veľké Chlievany

A.1.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

- Oprávnený zástupca obstarávateľa:
- Ing. Janka Polušinová – starostka obce
Obecný úrad
Dvorec

telefón: [0911 328 668](tel:0911328668) ; [+421 38 / 760 23 68](tel:+421387602368), e-mail: obec@dvorec.sk

- Osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona):
Ing. arch. Marianna Bogyová, - reg. č. 442
N. Teslu 4404/1
92101 Piešťany
telefón: 0905 643 581, e-mail: aabp@aabp.sk

Možné miesto konzultácie:

Obecný úrad Dvorec

A.II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCI

A.II.1 **Názov.**

Územný plán obce (ÚPN-O) Dvorec

A.II.2 **Územie**

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Bánovce nad Bebravou
Obec:	Dvorec
Katastrálne územie:	k. ú. Dvorec

A.II.3 **Dotknuté orgány a obce**

Príslušný orgán podľa 6 ods. 2 zákona o posudzovaní zaslal oznámenie o strategickom dokumente týmto dotknutým obciam a dotknutým orgánom:

- Mesto Bánovce nad Bebravou, Námestie Ľudovíta Štúra I, 957 01 Bánovce nad Bebravou
- Obec Veľké Chlievany, Veľké Chlievany 80, 956 55 Veľké Chlievany
- Obec Veľké Držkovce, Veľké Držkovce 212, 956 54 Veľké Držkovce
- Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody, 811 06 Bratislava I
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Geologická sekcia, Námestie Ľ. Štúra, 812 35 Bratislava 15
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Námestie Ľ. Štúra, 812 35 Bratislava 15
- Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín I
- Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor dopravy, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín I
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20, 911 01 Trenčín I
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín, Nemocničná 4, 911 01 Trenčín I
- I. I. Regionálna veterinárna a potravinová správa Trenčín, Súdna 22, 911 01 Trenčín I
- Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza I
- Okresný úrad Trenčín, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Hviezdoslavova 3, 911 01, Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, Hviezdoslavova 3, 911 01, Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Hviezdoslavova 3, 91 1 01, Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 01, Trenčín
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Pozemkový a lesný odbor, Námestie Ľ. Štúra
- 7/7, 957 01, Bánovce nad Bebravou
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie Ľ. Štúra
- 7/7, 957 01, Bánovce nad Bebravou
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odbor krízového riadenia, Námestie Ľ. Štúra
- 7/7, 957 01, Bánovce nad Bebravou
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, Námestie Ľ. štúra 7/7, 957 01, Bánovce nad Bebravou
- Okresné riaditeľstvo HaZZ v Bánovciach nad Bebravou, Na Vříštek 1047/3, 957 01, Bánovce nad Bebravou

A.II.4 **Schvaľujúci orgán.**

Obecné zastupiteľstvo (OZ) vo Dvorci

A.II.5 **Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.**

Vplyvy územnoplánovacej dokumentácie, presahujúce štátne hranice, nie sú.

B) ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Variantnosť riešenia

ÚPN O Dvorec ako strategický dokument je posudzovaný podľa zákona 24/2006 v znení neskorších predpisov v procese SEA na vplyvy na životné prostredie. Rozsah hodnotenia bol stanovený príslušným orgánom OÚ Bánovce nad Bebravou, OÚŽP, listom OU-BN-OSZP-2023/008109-027 zo dňa 30.08.2023.

Územný plán obce Dvorec je spracovaný v zmysle ustanovení §2, §8, §11 a §22 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v znení §12 vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, pretože sa začal obstarávať pred 01.04.2024 (pred účinnosťou zákona č.200/2022 Z.z.)

Predmetná správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie sa spracováva v štádiu návrhu riešenia, pretože:

- Koncept riešenia územnoplánovacej dokumentácie nebolo potrebné spracovať (§ 21 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.- Stavebného zákona, v znení neskorších predpisov_ obec má menej než 2000 obyvateľov).

Návrh bol spracovaný invariantne a bol spracovaný na základe schváleného zadania a pod dozorom orgánu územného plánovania – obce Dvorec, ktorý obstaráva Územný plán obce.

Navrhované riešenie je porovnávané s 0 variantom (variantom stavu, kedy by sa ÚPN O doteraz žiaden nespracovával) v kapitole C.V.

B.I ÚDAJE O VSTUPOCH

B.I.1 Pôda

B.I.1.1 Záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.

Poľnohospodárska pôda

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Z riešenia územného plánu vyplynuli nároky na záber poľnohospodárskej pôdy mimo i v zastavanom území obce o celkovej výmere **7,5233** ha. Z tejto celkovej výmery **7,5233** ha dochádza k novým záberom v zastavanom území v rozsahu **4,1033** ha a mimo zastavané územie o výmere **3,42** ha.

Jestvujúca sídelná zástavba pozostáva zo zástavby v časti Dvorec a zástavby v Sliezskej osade. Tiahne sa v prevažnej miere pozdĺž ciest III. triedy s medzerou medzi vyššie spomínanými zastavanými územiami.

Severovýchodnú časť katastra tvorí územie s produkčnou prevažne poľnohospodárskou ornou pôdou náchylnou na vodnú eróziu (viď kap. B.m.2) a enklávami lesov. Z uvedeného územia tvorí cca rozvojové územie Golfparku, prebraté zo Závazných častí ÚPN VÚC TSK. predbežný záber územia Golfparku nie je predmetom tohto ÚPN O.

Nové rozvojové územia obytné sú situované východne od cesty III/1842 medzi vodným tokom Inovec a touto cestou. Ide o územie v súčasnosti tvorené chránenou poľnohospodárskou pôdou a s výnimkou časti bloku 2 (medzi odvodňovacími kanálmi) netvorí ucelený hon. Požiadavku na udelenie predbežného súhlasu pre záber poľnohospodárskej pôdy okrem tohto územia zahŕňa i územia prieluk a možných dostavieb, prístavieb a výstavby doplnkových objektov v jestvujúcich urbanistických blokoch zastavaného územia.

Je potrebné uviesť, že takmer celé územie katastra obce má chránenú poľnohospodársku pôdu, preto rozsah zástavby novými rozvojovými lokalitami bol zodpovedne prehodnocovaný.

Pre stanovenie záväzných regulatívov, ktoré reflektujú špecifiká obce Dvorec, bolo jestvujúce i navrhované zastavané územie rozdelené na regulačné sektory. Regulatívy jednotlivých sektorov stanovujú aj intenzitu zástavby a z nej vyplývajúcu potrebu záberov poľnohospodárskej pôdy. Uvedené je premietnuté do nasledovnej tabuľky záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Tabuľka vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Číslo bloku	Názov lokality (bloku)	katastrálne územie	funkčné využitie	Výmera lokalít celkom	predpokladaná výmera záberov poľnohospodárskej pôdy				Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Časová etapa	Iná informácia; sektor	
					spolu (ha)	BPEJ		v zastavanom území					mimo zastavaného územia
						kód	skup.	návrh					návrh
1	Medzi Dvorcom a Sliezsťou osadou	Dvorec	obytné územie	2,8436	0,6800	.0206002	3		0,6800	PD + súkromníci		N	R3
2			obytné územie	6,5402	1,4100	.0207202	5		0,6455				
3	Sliezska osada		obytné územie	4,6209	0,8700	.0250202	3		0,7645				
						.0257202	6		0,1840				
						.0211012	4		0,0300				
4	Sliezska osada		obytné územie	6,6813	0,6200	.0206002	3		0,2580				
									0,3980				
						.0252402	6	0,1300					
6a,b	Dvorec		obytné územie	5,6731	0,7200	.0257202	6	0,0950					
						.0250202	5	0,3950					
						.0250202	5	0,2800					
7	Dvorec		obytné územie	1,0833	0,1500	.0250402	6		0,4400				
8	Dvorec	obytné územie	9,0054	0,7950	.0250202	5	0,0200	0,1300		S	R1		
9	Dvorec	obytné územie	10,3479	1,4300	.0250402	6	0,7950			S	R2		
10	Dvorec	obytné územie	1,1415	0,0900	.0112003	5	1,4300			N	R3		
11	Dvorec	obytné územie	4,3194	0,6083	.0250302	5	0,0900			S	R2		
12	Dvorec	obytné územie	4,3194	0,6083	.0250302	5	0,2783	0,3300		N	R2 +cintorín		
12	Dvorec	obytné územie	1,1637	0,1500	.0250402	6	0,1500			S	R2		
spolu				53,4203	7,5233			4,1033	3,4200				

S	návrh na jestvujúcom území (dostavba, prestavba, intenzifikácia, prieluky)
N	návrh (návrh na voľných plochách)
R	regulačné sektory (viď kapitolu E.a.2) : R1 – jestvujúce územie stabilizované, R2 - jestvujúce územie s potenciálom rozvoja, R3 - navrhované rozvojové územie
	záber chránenej poľnohospodárskej pôdy

Lesné pozemky

K záberu **lesných pozemkov** z riešenia predmetného územného plánu obce Dvorec **nedochádza**.

Podľa § 10 z.č.326/2005 Z.z. o lesoch ochranné pásmo lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku a na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzný stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pozemky v ochrannom pásme lesa je obhospodarovateľ lesa oprávnený v odôvodnených prípadoch použiť na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva. Bližšie podmienky ustanovuje zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v neskl. znení. Využitie územia a umiestňovanie stavieb je možné len na základe záväzného stanoviska orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

B.1.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

B.1.2.1 Voda

Vodné zdroje

V katastrálnom území obce Dvorec sa nenachádzajú vodné zdroje.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Dvorec je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového verejného vodovodu Bánovce nad Bebravou, ktorý je prevádzkovaný Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s. Nitra, Odštepny závod v Topolčanoch.

Je zásobovaný z vodných zdrojov: Starý Ľutov (povolený odber 6,5 l/s), Jelešnica (povolený odber 5,7 l/s) a Pažitné (povolený odber 10,3 l/s). V katastri obce Dvorec sa nenachádza vodný zdroj ani zariadenie na akumuláciu vody.

Z uvádzaného vodovodu sú zásobované obce: Ľutov, Dežerice, Podlužany, Prusy, Dubnička, Ruskovce, Veľké Chlievany a Dvorec. V roku 2022 bol ročný odber v obci Dvorec cca 11 500 m³ pri čom je v posledných rokoch odber stabilizovaný. Na základe konzultácie s prevádzkovateľom predmetného vodovodu uvádzame, že navýšenie kapacity vodovodu v súčasnosti je možné.

Problémom obce so zásobovaním pitnou vodou sú odberné miesta vo vyšších polohách nad tlakovou čiarou na kóte 254 m. n m (kóta vodojemu Bánovce nad Bebravou).

Pripojenie odberateľov

Odber vody z verejného vodovodu bude vodovodnými prípojkami. Vodovodná prípojka od napojenia na verejný vodovod s ukončením 1,00 m pred obvodovým múrom zásobovanej stavby je stavebný objekt. Vodomerová šachta umiestnená 1 m za hranicou súkromného pozemku na vodovodnej prípojke je v majetku stavebníka. Umiestnenie šachty a vodomerová zostava musí byť prerokovaná s prevádzkovateľom pred spracovaním dokumentácie. Dimenzie prípojky nesmú byť menšieho priemeru ako DN 25.

Pre každú nehnuteľnosť /pozemok/ môže byť len jedno pripojenie na verejný vodovod.

Požiarne vody

Rozvodná sieť verejného vodovodu musí zohľadňovať zákon 699/2004, čiastka 291 a noriem o požiarnej bezpečnosti navrhovaných vonkajších rozvodných sietí pre bytovú výstavbu. Predmetný ÚPN O nenavrhuje žiadne výrobné územie a ani žiadne sa v obci nenachádza.

Výpočet potreby pitnej vody

Výpočet potreby vody je prevedený podľa zákona 384/2009 o vodách a v znení doplnkov zákona na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií

Celková potreba vody pre novonavrhované domy v jestvujúcich územiach s potenciálom rozvoja a novonavrhovaných rozvojových blokov :

Skupiny

A. Bytový fond:

Špecifická potreba vody	1.os/1.deň
1.2 byt s lokálnym ohrevom TÚV a vaňovým kúpeľom	135 l
Súčiniteľ dennej nerovnomernosti k_d	1,6
Súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti k_h	1,8

Celková spotreba vody v návrhovom období sa zvýši o potrebu pre cca 620 obyvateľov.

Špecifická potreba vody :	135l/osoba/deň
$Q_p = 620 \times 135 = 83,700$ l/deň	= 0,969 l/s
$Q_m = 0,969 \times 1,60$	= 1,550 l/s
$Q_h = 1,550 \times 1,80$	= 2,791 l/s

Je potrebné:

- na základe modelového výpočtu potreby vody je potrebné v predstihu plánovať v novonavrhovaných blokoch s pokrytím potrieb pitnej vody pre jednotlivé bloky
- výstavbu v rozvojových lokalitách realizovať postupne po preverení aktuálneho stavu akumulácie pitnej vody u správcu vodovodnej siete

- výstavbu inžinierskych sietí v navrhovaných blokoch realizovať pred výstavbou samotných stavebných objektov na bývanie, príp. rekreáciu
- automatizáciou a digitalizáciou modernizovať zariadenia pre sledovanie kvality pitnej vody, spotrebu a zisťovanie porúch pre vodovodný systém
- využívať nové technické a technologické zariadenia a rozvody vodovodov.
- pri meraní spotrebovanej vody u spotrebiteľov využívať nové prvky v spôsobe merania pomocou digitalizácie
- pre šetrenie pitnej vody využívať v maximálnom množstve úžitkovú vodu zo studní pre požiaru potrebu vo výrobných areáloch, v poľnohospodárstve, pri výrobe kde nemusí byť pitná voda, polievanie záhrad v rodinných domoch zo zachytenou dažďovou vodou, prípadne vodou so studní.

Odkanalizovanie

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobecnú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žúmp, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných i povrchových vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je teda nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce.

Dažďové vody sú čiastočne odvedené systémom rigolov popri ceste do potokov prípadne do tratívodov.

Svahovité územie východne od cesty III/1842 Dvorec – Veľké Držkovce, využívané ako orná pôda dochádza k splaveniu ornice následkom privalových dažďov a silného vetra, čo spôsobilo množstvo škôd hlavne v r.2021.

B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania.

V katastrálnom území obce Dvorec:

- nie sú evidované chránené ložiskové územia a dobývacie priestory
- nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- sú evidované staré banské diela (33)
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

Obec Dvorec je súčasťou Bánoveckej kotliny kde sa nachádzajú využívané útvary geotermálnych vôd.

V katastri obce sa nenachádza vodný zdroj.

B.I.4 Energetické zdroje.

B.I.4.1 Zásobovanie zemným plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D STL1 distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 100 kPa).

Obec Dvorec je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Malé Chlievany DN 150 PN 25 a PL TU Rybany DN200 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Bánovce nad Bebravou 1 DN80 PN 25, PR Bánovce nad Bebravou2 DN100 PN 25 (OP do 2,5 MPa).

Distribučná sieť v obci Dvorec je budovaná z materiálu oceľ, PE.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Bánovce nad Bebravou1 2,5 MPa/100 kPa, výkon 10 000 m³/h a RS Bánovce nad Bebravou 2 2,5 MPa/100 kPa, výkon 5 000 m³/h.

Regulačné stanice sú umiestnené v katastrálnom území obce Malé Chlievany a mesta Bánovce nad Bebravou.

Predmetné RS zásobujú zemným plynom obce Otrhánky, Haláčovce, Veľké Chlievany, Malé Chlievany, Dvorec, Biskupice, Bánovce nad Bebravou.

SPP-D v súčasnosti nemá v riešenom území vlastné rozvojové zámery.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Dvorec je napájaná zo vzdušného vedenia V258 z Elektrickej stanice 8127 Bánovce n/B, pričom kmeňové vedenie je typu 22-3xAlFe_110/22

Obyvatelia obce sú zásobovaný elektrickou energiou prostredníctvom nasledovných distribučných transformačných staníc :

- TS 0019-001 Dvorec – bytovky 250 kVA
- TS 0019-002 Dvorec-Sliezska 250 kVA
- TS 0019-003 Dvorec-osada 100 kVA
- TS 0019-005 IBV Osada Sliezska 160 kVA
- TS 0019-006 Dvorec IBV 160 kVA

Návrh

Z riešenia územného plánu vyplynuli nároky na zvýšenie súčasného výkonu v sektoroch R1, R2, R3 pre jestvujúce lokality sektoru R1 minimálne, kde by mali postačovať jestvujúce trafostanice (blok 5,13)

- pre jestvujúce lokality s potenciálom rozvoja R2 v ktorých postupne bude potrebné jestvujúce trafostanice posilniť (blok 4,6,7,8,9,10,11,12,13,)
- navrhované rozvojové územia, ktoré budú zásobené buď z jestvujúcich trafostaníc s nutnosťou posilnenia (blok 1,2,3,14*) alebo vznikne potreba novej trafostanice v bloku.

Napriek tomu, že obec je plynofikovaná energetickú situáciu bude potrebné riešiť iným spôsobom. Do úvahy prichádzajú hlavne alternatívne ekologické zdroje. V tejto súvislosti sú vhodné použiť tepelné čerpadlá, slnečné kolektory, fotovoltaiku. Z ekologického hľadiska nie sú pre obec perspektívne fosílna palivá. Predpokladá sa zvýšené využívanie elektrickej energie na vykurovanie.

Energetická bilancia pre navrhované RD zvýši jestvujúcu potrebu elektrickej energie na nasledovné hodnoty.

	RD	Pi(kW)	ΣP_i (kW)	Pp(kW)	ΣP_p (kW)	β	ΣP_s (kW)	poznámka
spolu	110		1650		716		296	

- blok 14 je prebratý zo Závazných častí ÚPN VÚC TSK a nie je zahrnutý do bilancie potreby elektrickej energie.

B.1.5 Nároky na dopravu.

B.1.5.1 Železničná trať

Najbližšou železničnou stanicou je stanica v Bánovciach nad Bebravou na trati č.143 Trenčín- Chynorany, ktorá sa pripája na železničnú trať č.140 Nové Zámky – Prievidza na trať č. 120 Bratislava – Košice..

B.1.5.2 Cesty

Vyššie dopravné cestné trasy, ktorými sa obec napája na sídelnú štruktúru Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja sú cesty:

- rýchlostná komunikácia: R2
- cesta I. triedy: I/9
- cesta I. triedy: I/64

Katastrom obce prechádzajú nasledovné dopravné koridory, ktorými je obec napojená na širšie okolie:

- cesta III/1827 Veľké Chlievany - Bánovce nad Bebravou
- cesta III/1842 Dvorec – Veľké Držkovce

Cesty patria Trenčianskemu samosprávnemu kraju, správcom je Správa a údržba ciest TSK.

Sieť miestnych komunikácií

Vyššie uvedené cesty III. triedy sú komunikačnou kostrou obce. Na ňu sa napájajú krátke úseky miestnych komunikácií, niektoré v nenormových kategóriách a v nevyhovujúcich šírkových usporiadaniach.

Jednotlivé funkčné bloky jestvujúce i navrhované sú a budú obslužené komunikáciami, ktoré nadväzujú hlavne na cesty III/ 1827a cestu III/ 1842 (v zastavanej časti zberné komunikácie).

Je potrebné eliminovať závary na existujúcich komunikáciách, ktoré obmedzujú plynulosť a bezpečnosť premávky. Miestne komunikácie jestvujúce i navrhované je preto potrebné upraviť ako obslužné komunikácie alebo obslužné komunikácie s prvkami upokozenia v súlade s platnými normami.

Ostatné miestne komunikácie jestvujúce, ktoré svojimi šírkovými usporiadaniami v zástavbe nemajú možnosť úpravy, navrhujeme dopravné - organizačnými úpravami preradiť do siete nemotoristických. Tieto umožnia spoločný prístup peších i motorovej dopravy v uličnom priestore s prednosťou chodcov (obmedzenie v = 20 km/h, obytná ulica).

Pre optimálne priestorové usporiadanie je vhodné pri návrhu miestnych ciest rešpektovať verejný priestor :

- pre cesty III. triedy v zastavanom území koridor min. 15m
- pre miestne cesty navrhované koridor min.12m,
- pre miestne cesty nemotoristické koridor min.9m

Uvedené koridory je vhodné a potrebné dodržať nie len z dôvodu vhodného technického riešenia ale aj z dôvodu možnosti umiestnenia verejnej zelene s využitím izolačnej zelene, najlepšie trojvrstvovej, hlavne vysokej (aleje stromov).

Pri realizácii zámerov územného plánu je potrebné zachovať alebo zabezpečiť možnosť prejazdu poľnohospodárskej techniky na obhospodarované pozemky.

Konkrétne riešenie úpravy križovatiek aj návrh umiestnenia a technické riešenie nových križovatiek musí byť v súlade s príslušnou STN (STN 73 6102, STN 73 6101 a pod....).

Účelové komunikácie poľné a lesné cesty

Poľné cesty sú komunikácie, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti chotára mimo zastavaného územia a slúžia prevažne pre dopravnú obsluhu poľnohospodárskymi strojmi.

Tieto cesty sú vybudované iba v šírke 3 až 4 m. Kvalita asfaltového krytu je veľmi rôzna.

B.1.5.3 Statická doprava

Statická doprava je v súčasnosti na území obce pokrytá:

- parkoviskami pri objektoch občianskej vybavenosti
- verejným parkoviskom (hlavne autobusy)
- parkovacími miestami na pozemkoch rodinných domov
- garážami na pozemkoch rodinných domov

V rámci navrhovaných funkčných blokov s bývaním v rodinných domoch je uvažované s tým, aby na pozemku jednotlivých domov bola dostatočná plocha pre odstavenie min. troch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110 (garáž, príp. plocha pred garážou).

Zásobovaciu dopravu v navrhovaných funkčných blokoch je nevyhnutné riešiť tak, aby vozidlá neboli nútené pred rôznymi objektmi občianskej vybavenosti odstavovať vozidlá najmä na cestách III. triedy v súlade s § 7 a § 8 vyhl. 532/2002 Z. z. Pri realizácii podnikateľských objektov je potrebné riešiť odstavenie vozidiel priamo na pozemkoch.

Krátkodobé státie pozdĺž obslužných komunikácií je potrebné navrhnuť tak, aby nedochádzalo ku kolíznym situáciám a k porušovaniu zák. č. 49/2014 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých predpisov,

Počty stojísk pre funkčné bloky s plochami výroby, obchodov, služieb a ostatnej vybavenosti sú v územnom pláne smernými hodnotami, pretože konkrétne zariadenia nie sú v tomto dokumente definované. Pri konkrétnom zadaní musia byť upresnené prepočtom podľa navrhovanej kapacity stavby. Z vypočítaného počtu stojísk je potom potrebné vyčleniť potrebu vyhradených stojísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (vyplýva z ustanovení Vyhl.č.532/2002 Z.z. v počte 4% z celkovej potreby parkovacích miest-§ 58 odst. 2).

B.I.5.4 Hromadná doprava

Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje:

- cestná doprava - prostredníctvom SAD

V obci sú zastávky SAD:

- na ceste III/1753 „OCÚ Dvorec“
- na ceste III/1753 „Dvorec námestie“
- na ceste III/1753 „Dvorec č.d.166“
- na ceste III/1753 „Dvorec osada dolný koniec“
- na ceste III/1753 „Dvorec osada horný koniec“

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Bánovce nad Bebravou..

S jestvujúcimi zastávkami autobusovej dopravy ÚPN O uvažuje i naďalej.

Polohy zastávok na cestách sú vyhovujúce, bude však potrebné ich prehodnotiť tak, aby ich parametre rešpektovali ustanovenia platných STN (STN 73 6425...) a ostatných technických predpisov, umiestnenie a technické riešenie musí byť v súlade s príslušnou STN (STN 73 6102, STN 73 6101...). Riešenie musí byť vyhotovené autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby. Taktiež je vhodné dobudovať na všetkých zastávkach prístrešky pre ochranu cestujúcich.

B.I.5.5 Cyklistická a pešia doprava

Vláda Slovenskej republiky dňa 7. mája 2013 schválila Uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 223 „Národnú stratégiu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike.“ Týmto krokom dostala cyklistická doprava a cykloturistika nový impulz na jej systematické budovanie a financovanie. Integrovaný regionálny operačný program dáva novú možnosť ako bezpečne prepojiť mestá a obce v Trenčianskom kraji kvalitnou cyklistickou infraštruktúrou.

V zastavanej časti obce sa nenachádzajú vyznačené cyklistické cesty. Pohyb cyklistov sa vykonáva v spoločnom profile s automobilovou dopravou.

Územný plán navrhuje v potrebnom rozsahu doplniť sieť chodníkov, najmä pozdĺž cesty III. triedy v jestvujúcom i navrhovanom zastavanom území min. jednostranne.

Taktiež navrhuje novú cyklistickú trasu východne od bloku 9, smerujúcu z juhu na sever, ktorá by spájala obec Dvorec s Bánovcami nad Bebravou , časťou Malé Chlievany.

Navrhovaná cyklistická trasa nie sú v rozpore s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV SR č. 223/2013.

U jestvujúcich MK funkčnej triedy D1 platí prednosť peších pred motorovou dopravou, nachádzajúcou sa v spoločnom uličnom priestore.

B.II ÚDAJE O VÝSTUPOCH

B.II.1 **Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.**

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na cestách III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj obce a javov, ktoré môžu ovplyvňovať využívanie územia, jeho požiadavky a technické vybavenie je potrebné, aby bolo dôsledne dodržané funkčné členenie obce, určené prioritne funkcie každého funkčného bloku.

Je potrebné v súlade s funkčným členením obce nepripustiť všetky druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápachy, intenzívna doprava a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

V susednej mestskej časti Bánoviec nad Bebravou Malé Chlievany sa nachádza hospodársky dvor Malé Chlievany - farma pre dojnice MVL AGRO, s.r.o.. V ÚPN M Bánovce nad Bebravou, záväzná časť, úplne znenie vrátane zmien a doplnkov č.8 z novembra 2020 je stanovené ochranné pásmo tohto hospodárskeho dvora v rozsahu 100 až 500 m individuálne od veľkokapacitných stavieb pre živočíšnu výrobu v súlade s vestníkom MP č. 5/1974 (20 – Pokyny na posudzovanie stavieb poľnohospodárskej výroby z hľadiska starostlivosti o ŽP – č. 115/1974-ITR z 13.1.1974). V týchto ochranných pásmach sa nesmú umiestňovať budovy na bývanie, rekreáciu a šport. Uvedené ochranné pásmo zasahuje katastrálne územie obce Dvorec len veľmi okrajovo v časti, kde sa neuvažuje s obytnou zástavbou (najbližšia obytná zástavba v obci Dvorec cca 150m od uvedeného ochranného pásma).

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách a v záväznej časti navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok a adaptačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- vo všetkých funkčných blokoch uvažovať len s možnými strednými a malými zdrojmi znečistenia, nie je možné tu etablovať zariadenia s veľkými zdrojmi znečistenia
- vylúčiť negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie zhodnotením základného komunikačného systému, zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií a v blízkosti jestvujúceho poľného hnojiska.

B.II.2 **Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.**

B.II.2.1 Kanalizácia

B.II.2.2 Splaškové vody

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobecnú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žump, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority obce.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce.

Na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, resp. do doby vybudovania kanalizačnej siete, produkované splaškové odpadové vody musia byť akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Na základe informácií Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Topoľčany uvádzame:

„Pre región Bánovce nad Bebravou bola vypracovaná koncepcia rozvoja odvedenia a čistenia odpadových vôd, kde sa počíta s napojením obce Dvorec splaškovou kanalizáciou na ČOV v Bánovciach nad Bebravou. Obec Dvorec

je však zaradená medzi obce s riešením kanalizácie až v druhom slede (Dvorec vrátane Sliezskej osady – povodie potoka Inovec). Napojenie do kanalizačného systému by bolo v obci Biskupice.“

V oblasti odvádzania a likvidácie odpadových vôd je potrebné dodržať nasledovné:

- rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“;
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.);
- odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku prioritne riešiť na pozemku investora;
- nakladanie s dažďovými vodami sa požaduje navrhovať a následne zrealizovať tak, aby nedochádzalo k ich odtokaniu na susedné pozemky, ani pri intenzívnych zrážkach;
- v novonavrhovaných ale aj existujúcich lokalitách, vyriešiť pred kolaudáciou ochranu dotknutého územia pred stekáním splavovanej ornice
- verejnú kanalizáciu vrátane pásma ochrany v súlade s §19 Zák.č. 442/2002 Z. z. „O verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách situovať v komunikáciách, resp. do verejne prístupného koridoru so šírkou a nosnosťou povrchu pre vjazd servisných vozidiel zabezpečujúcich výkon prevádzky.

B.II.2.1 Dažďové vody

Odkanalizovanie dažďových vôd je riešené samostatnými čiastkovými stokami a priekopami na odvedenie dažďových vôd. Dažďové vody z povrchového odtoku budú naďalej odvádzané jestvujúcimi priekopami a jarkami a ďalej vodnými tokmi a nebudú zaústené do navrhovaných potrubí splaškovej kanalizácie.

Dažďové prívalové vody zo svahov za účelom ochrany zastavaného územia obce je potrebné riešiť komplexne, odborne samostatnou dokumentáciou, pretože k splaveniu ornice následkom prívalových dažďov a silného vetra spôsobuje množstvo škôd.

Dažďové vody z parkovacích plôch sa považujú za vody znečistené ropnými produktmi a pred zaústením do kanalizácie, prípadne do toku musia byť osadené odlučovače ropných látok.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolované, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení prívalovej zrážky. Zadržiavaním vody v mieste jej dopadu je možné znížiť množstvo povrchového odtoku a tým znížiť riziko vzniku povodní, či už vybreštením vody z koryta alebo tzv. svahových vôd. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd...).

B.II.3 Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

V katastrálnom území obce sa nenachádza skládka komunálneho odpadu.

V katastrálnom území obce Ministerstvo životného prostredia SR eviduje 1 opustenú skládku bez prekrytia.

Obec Dvorec nemá zriadený zberný dvor. Na jej území je zavedený zber komunálneho odpadu z domácností podľa harmonogramu zberu obce. Zložky komunálneho odpadu: plasty, tetrapaky, sklo, papier, kovy, elektro odpad, textil, sú zbierané osobitne v rámci zavedeného systému triedeného zberu. Na zber biologicky rozložiteľného odpadu (kuchynský a záhradný odpad) majú občania kompostéry. Na zber jedlého oleja a tukov je zriadený 240 l kontajner v budove obecného úradu. Pri nakladaní so separovaným odpadom obec spolupracuje s firmou EKO Hunka s.r.o. Chynorany.

Strategickým zámerom je vytvorenie 100% efektívneho a spoľahlivého odvádzania a zneškodňovania odpadov.

Úlohy vyplývajúce pre obec v oblasti nakladania s odpadom:

- vytvoriť, resp. udržiavať vhodné podmienky pre nakladanie s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi, elektroodpadom a pre triedený zber komunálneho odpadu na území obce.
- uprednostňovať materiálové zhodnocovanie odpadov pred zneškodnením a podľa toho vyberať strategických partnerov pre nakladanie s odpadmi.
- v spolupráci so spoločnosťami pôsobiacimi v regióne rozširovať separáciu zložiek komunálneho odpadu a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- separovať zložky komunálneho odpadu kategórie nebezpečný odpad a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- pravidelne preskúmať účinnosť a efektívnosť triedenia zložiek komunálneho odpadu
- zriadiť nové miesta vybavené nádobami na separovaný zber (najmä sklo a plasty) na komunikačných uzloch obcí, aby sa skrátila donášková vzdialenosť pre obyvateľov
- v spolupráci so školami organizovať zber druhotných surovín a motivovať mladšiu generáciu k pozitívnemu vzťahu k ochrane životného prostredia.
- i naďalej podporovať u obyvateľov v rodinných domoch iniciatívy zamerané na domáce kompostovanie
- neustále zvyšovať ekologické povedomie občanov z dôvodu riešenia environmentálnych problémov týkajúcich sa nakladania s KO a nelegálnych skládok odpadov

- územný plán doporučuje obci definovať konkrétne opatrenia na zamedzenie vzniku nelegálnych skládok odpadov.

B.II.4 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

V k.ú. obce Dvorec a najbližšom okolí sa nenachádzajú významnejšie zdroje hlukového zaťaženia obyvateľstva. Hluk z automobilovej dopravy môžeme v danom území považovať za najväčší zdroj hluku. Väčšiu záťaž predstavujú cesty III. triedy, ktoré prechádzajú takmer cez celé zastavané územie obce.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

B.II.4.1 Ochrana proti hluku

- pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb sa musí zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku nevykonávať intervenčné zásahy (prístavbu a dostavbu), ktorých dôsledkom by bolo prekročenie limitov hluku
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku realizovať intervenčné zásahy na zníženie hodnoty hluku (barierová zeleň, oplotenie ...)
- rozvojové lokality mimo zastavané územie obce rešpektujú kontaktné ochranné pásmo ciest III. triedy
- v rozvojových plochách zmiešaných situovať bližšie k zdroju hluku objekty, ktoré tolerujú vyššiu hranicu hluku (plochy statickej dopravy, technické priestory občianskej a technickej vybavenosti..)

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

- Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Podľa §132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z. z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m³ za kalendárny rok.

B.II.6 Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

Urbanizované územie obce, je v súčasnosti v symbióze s krajinou a jej tradičným užívaním.

Zásahom do krajiny sú:

- navrhované rozvojové lokality, ktoré sa riešenie ÚPN O snaží začleniť čo najvhodnejšie do krajinnej scenérie (stanovuje sektory s regulatívami, zabezpečujúcimi citlivý prístup rozvoja)
- líniové stavby dopravných a inžinierskych sietí (cesty III. triedy, vedenie VN) sú jestvujúce
- najväčším zásahom do charakteru krajiny bude Golfpark, ktorý je zámerom prebratým zo Záväzných častí ÚPN VÚC TSK). Je predpoklad, že kladne ovplyvní kataster obce hlavne vhodne zvoleným riešením v súlade s ochranou prírody a krajiny, že bude riešiť problémy ako je erózia pôdy, migračné trasy voľne žijúcej zvery...

C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

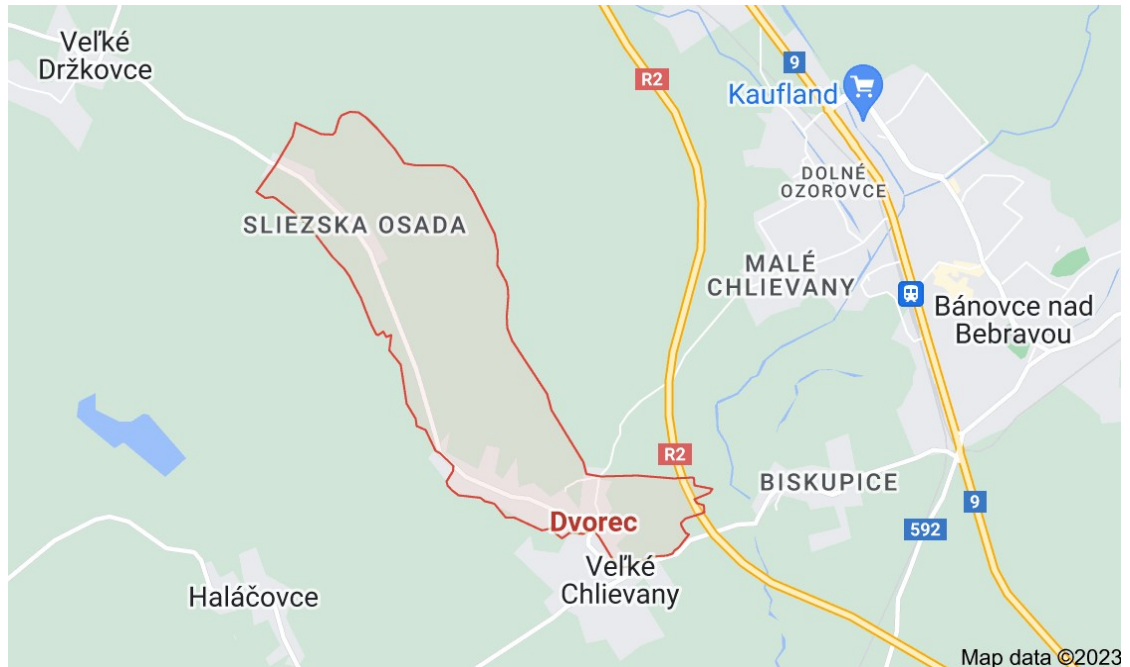
C.I VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.I.1 Vymedzenie riešeného územia

Poloha: 48°70'71"S 18°22'33"V

Nadmorská výška: v centre obce 210 m n.m.

Riešeným územím územného plánu obce je celý kataster obce. Celková výmera katastra je 266 ha ha.

Tabuľka súčasného využitia plochy katastrálneho územia obce

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	266,0852	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	227,6079	85,54%
orná pôda	208,6623	91,68
záhrada	14,2623	6,27
ovocný sad	1,7250	0,76
trvalý trávnatý porast	2,9583	1,30
nepoľnohospodárska pôda	38,4 773	14,46
lesný pozemok	8,3824	22
vodná plocha	6,9623	18
zastavaná plocha a nádvorie	19,4951	51
ostatná plocha	3,6375	9

Zdroj: PHRaSR obce Dvorec 2016-2025

C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

C.I.2.1 Administratívne začlenenie

Katastrálne územie obce Dvorec sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Bánovce nad Bebravou. Obec je súčasťou mikroregiónu Bánovecko. Leží v bánovskom výbežku Nitrianskej sprašovej pahorkatiny. Patrí, rozlohou 266 ha, medzi najmenšie obce okresu Bánovce nad Bebravou. Rozprestiera sa na juhozápad od Bánoviec nad

Bebravou, vo vzdialenosti 3 km. Súčasťou obce je Sliezska osada pod Vysokým hájom, ktorá je od Dvorca vzdialená 1 km a orientovaná na severozápad. Nadmorská výška stredu obce je 210 m nad morom.

Susedí s katastrami: Bánovce nad Bebravou, Veľké Držkovce, Veľké Chlievany s ktorou je urbanisticky zrastená.

C.I.2.2 Príslušnosť k ťažisku osídlenia

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu predstavuje priestor, ktorý sa vytvára okolo krajského centra Trenčín a okresných sídiel, medzi ktoré patria aj Bánovce nad Bebravou. V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska sa nachádza obec Dvorec v priestore osídlenia tretej úrovne prvej skupiny v bánoveckobebravskom a partizánskom ťažisku osídlenia.

C.I.2.3 Užšie regionálne vzťahy

Obec Dvorec je členom Združenia obcí Bánovecko od jeho vzniku v roku 2003. Cieľom združenia je iniciovanie a podpora rozvojových projektov a ich realizácia na území mikroregiónu Bánovecko, teda v katastrach obcí Bánovce nad Bebravou, Brezolupy, Dubníčka, Dvorec, Horné Naštice, Ľutov, Miezgovce, Veľké Chlievany, Prusy, Pravotice, Dolné Naštice, Otrhánky, Haláčovce, Ruskovce a Podlužany, ktoré sú členmi združenia v oblastiach:

- rozvoj občianskeho života, spolkovéj činnosti
- rozvoj turistiky, cestovného ruchu, podpora drobného podnikania a služieb
- životné prostredie
- sociálna a spoločenská oblasť
- rozvoj vzdelávacích, kultúrnych športových aktivít
- ochrana historických a kultúrnych hodnôt
- práca s deťmi a mládežou
- publikačná činnosť

Pri tvorbe priestorovej skladby obce ide hlavne o obnovu a ďalšie rozvíjanie prostredia, na základe rešpektovania kultúrnej a spoločenskej kontinuity s ohľadom na neustále vyvíjajúci sa organizmus obce, s ohľadom na ochranu životného prostredia a ochranu prírody a kultúrnohistorického bohatstva.

C.I.3 Záujmové územie

Záujmovým územím obce Dvorec je predovšetkým katastrálne územie obce, v rámci širších súvislostí je to vzťah na susedné sídla, najmä na mesto Bánovce nad Bebravou, ale aj na obce susediace s jej katastrom: Veľké Držkovce, Veľké Chlievany.

Zo susedných obcí má spracovanú a schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu:

- mesto Bánovce nad Bebravou: Územný plán mesta v znení ZaD č. 1, 4 - 8;
Zámery obce musia rešpektovať rozvojové zámery navrhované v platných územných plánoch susedného mesta súvisiace s dotknutým územím obce Dvorec.

V širších súvislostiach je potrebné zohľadňovať najmä nadobecné zámery a súvislosti, ktoré vyplývajú zo začlenenia obce podľa predchádzajúcej kapitoly.

Z hľadiska zabezpečenia požiadaviek na riešenie územia obce v súvislostiach širšieho záujmového územia ide predovšetkým o nasledovné:

Z hľadiska zabezpečenia požiadaviek na riešenie územia obce v súvislostiach širšieho záujmového územia ide predovšetkým o nasledovné:

- podporovať rozvoj obce v súlade s jej začlenením do koncepcie sídelnej štruktúry
- vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,
- rešpektovať a vytvárať priestor pre realizáciu verejnoprospešných stavieb vyplývajúcich zo záväznej časti ÚPN VÚC TK a jeho zmien a doplnkov,
- rešpektovať a chrániť historicky založené väzby v urbanistickej štruktúre,
- rešpektovať a chrániť kultúrne dedičstvo:
 - hnutelné i nehnuteľné kultúrne pamiatky
 - archeologické nálezy
 - objekty pamiatkového záujmu,
 - zachovať architektonicko-urbanistický ráz osídlenia
- rešpektovať koridory dopravnej a technickej infraštruktúry a jej ochranné a bezpečnostné pásma,
- rešpektovať vodohospodárske zariadenia, vodné toky a ich ochranné pásma,
- chrániť prírodu a vytvárať a udržiavať ekologickú stabilitu územia,
- zachovávať integritu lesných pozemkov a rešpektovať ich ochranné pásma,
- rešpektovať zámery záväzného charakteru, ktoré riešia širšie regionálne a nadregionálne súvislosti
- chrániť poľnohospodársku pôdu a vodohospodárske zariadenia
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj jednotlivých funkcií obce:
 - bývanie
 - občianska vybavenosť, rekreácia a šport
 - výroba (prevažne poľnohospodárska rastlinná), výrobné služby a drobné podnikanie
 - doprava a technická vybavenosť

Územný plán obce Dvorec rešpektuje závery z rozvojových dokumentov susedných obcí.

C.II CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

C.II.1.1 Geologické pomery

Geomorfologické a geologické Podmienky

Abiotické pomery

Sú charakterizované abiotickými zdrojmi (neživé zložky a prvky krajiny), ktoré tvoria pôvodnú a trvalú základňu ostatných krajinných štruktúr. Takéto krajinné prvky sú prevažne prírodnými zdrojmi a pre človeka tvoria cieľ využívania. Zároveň sú základňou na pretváranie a vytváranie nových prvkov v krajine. Tvoria ich:

- horniny,
- georeliéf,
- pôdy,
- povrchové a podzemné vody
- ovzdušie.

Geologické pomery

Geologická stavba

Územie katastra má jednotnú geologickú stavbu:

- neogén, sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov (brodské, gbelské, kolárovske, volkovské a čečehovské súvrstvie); dák – roman

Inžinierskogeologická rajonizácia

Prevažná časť územia tvorí rajón náplavov terasových stupňov, južnú časť rajón sprašových sedimentov.

Geochemické typy hornín, kvartérny pokryv

Prevládajúcimi geochemickými typmi hornín sú ílovce.

Kvartérny pokryv tvoria eolické sedimenty, spraše a piesčité spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašové hliny.

C.II.1.2 Povrch

Geomorfologické jednotky

Podľa Atlasu krajiny SR je územie katastra obce Dvorec začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek:

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Panónska panva
Provincia	Západopanónska panva
Subprovincia	Malá Dunajská kotlina
Oblasť	Podunajská nížina
Celok	Podunajská pahorkatina
Podcelok	Nitrianska pahorkatina
Časť	Bánovská pahorkatina

Geomorfologické pomery

Územie katastra obce Dvorec má nasledovné geomorfologické pomery:

Základné typy eróznno-denudačného reliéfu	reliéf nížinných pahorkatín
Základné morfoštruktúry (typy)	mierne diferencované morfoštruktúry bez agradácie
Základné morfoštruktúry	negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy

Morfologicko-morfometrické typy reliéfu

Kataster obce má nasledovný morfologicko-morfometrický typy reliéfu:

- pahorkatina, mierne členitá

C.II.1.3 Pôda

Pôdny kryt v obci je tvorení hlavne:

- prevažnú časť katastra tvoria: hnedozeme, hnedozeme luvizemné a luvizeme; zo sprašových hlien

- menšiu východnú časť územia tvoria: luvizeme, luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné; zo sprašových hĺn.

Poľnohospodárska pôda

Celková výmera katastrálneho územia obce je 266,085 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 227,608 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 38,477 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd. Najvyššie zastúpenie má orná pôda, ktorej výmera je 208,662 ha.

V zmysle nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. a prílohy č.2 sa v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvádzajú v katastrálnom území Dvorec nasledovné PBEJ: 0112003 0206002 0211012 0250202 0251003 0252202.

V katastrálnom území obce Dvorec sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál „kanál č.5 (evid.č.5209 069 005) vybudovaný v r.1963 dl. 0,62 km
- odvodňovací kanál „kanál Sliezska Osada“ (evid.č.5209 069 007)) vybudovaný v r.1963 dl.1,407 km

V katastrálnom území obce Dvorec je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorého vlastníkom nie sú Hydromeliorácie, š.p..

Celé územie obce spadá do produkčných blokov s najnižším alebo žiadnym stupňom obmedzenia hospodárskej činnosti. Z poľnohospodárskych pôd je tu najviac zastúpená orná pôda (91,68%). Podrobnejšie viď kapitolu n.1.

Polia v okolí obce, z prevažnej časti tvorené hnedozemou, patria medzi jedny z najúrodnejších v regióne. Poľnohospodárska pôda v obci je ohrozovaná vodnou eróziou, ktorá je vyvolávaná hlavne mechanickou silou povrchovej tečúcej vody, predstavuje odnos pôdnej hmoty po svahoch stekajúcou vodou, pochádzajúcou z extrémnych zrážok a náhleho topenia snehu.

Veľkobloková orná pôda zaberá skoro celú plochu katastrálneho územia obce.

Lesný pôdny fond

Riešené územie je z hľadiska krajinoekologického nadmerne odlesnené a prevažne s poľnohospodárskym využitím.

Lesné porasty v okolí obce sú zmiešaného charakteru - z ihličnatých drevín prevláda borovica, z listnatých sa darí dubu, jelši a hrabu.

C.II.1.4 Hydrologické podmienky

Vodstvo

Hydrogeologické pomery

Prietočnosť a hydrogeologická produktivita	mierna ($T = 1.10 \cdot 4 - 1.10 \cdot 3 \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$)
Názov hlavného povodia	Nitra
Odtok (%)	34
Výpar (%)	76
Podiel hlavných povodí na ploche Slovenska (%)	9.2
Rovnica hydrologickej bilancie za r. 1931 - 1980, zrážky = odtok + výpar	$733 = 174 + 559$
Koeficient odtoku (odtok/zrážky)	0.24
Priemerný ročný špecifický odtok ($\text{l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$), priemer za r. 1931-1980	5 – 10

Maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov	0.4 – 0.7
Minimálny špecifický odtok 364-denný	0.5 – 1.0

Vodné plochy a toky

Širšie územie obce Dvorec spadá do povodia rieky Bebrava. Obcou preteká potok Inovec, prameniáci pod neďalekým Inovcom. Je pravostranným prítokom rieky Bebrava. Jeho tok je upravený, no občas dochádza k jeho vybrežovaniu, a následne aj k zaplavovaniu okolia obce, najmä v dôsledku splavovania ornice z okolitých svahov (r. 2020, 2021) V obci je vyčlenené inundačné územie, v ktorom sa nachádza veľká časť zastavaného územia, ktorá je potenciálne ohrozená povodňami. Rozsah inundačného územia je určený okresným úradom vyhláškou, na základe návrhu na určenie rozsahu inundačného územia, vypracovaného správcom vodohospodársky významných vodných tokov.

Bebrava je aj hlavným recipientom pre odvádzanie povrchových vôd zo širšieho územia.

Uvedené vodné toky patria do správy Povodia Váhu. Na území obce sa v súčasnosti nenachádzajú vodné nádrže.

■ V rámci Plánov manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Váhu bol vodný tok Inovec v k.ú. Dvorec zaradený medzi vodné toky s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. V rámci „Predbežného hodnotenia povodňového rizika — aktualizácia 2021“ bola obec Dvorec zaradená medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom a pre ktoré budú vypracované nové mapy povodňového rizika a povodňového ohrozenia s vyznačením záplavovej čiary pre Q10, Q100 a Q1000.

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. – odvodňovací kanál so svojim OP a je tu vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

Podzemné vody a geotermálne vody.

Obec Dvorec je súčasťou Bánoveckej kotliny kde sa nachádzajú využívané útvary geotermálnych vôd.

V katastrí obce sa nenachádza vodný zdroj.

Hydromelioračné zariadenia.

V katastrálnom území obce Dvorec sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál „kanál č.5 (evid.č.5209 069 005) vybudovaný v r.1963 dl. 0,62 km
- odvodňovací kanál „kanál Sliezka Osada“ (evid.č.5209 069 007)) vybudovaný v r.1963 dl.1,407 km

V katastrálnom území obce Dvorec je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorého vlastníkom nie sú Hydromeliorácie, š.p..

C.II.1.5 Ložiská nerastov

V katastrí obce

- nie sú evidované žiadne objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- nenachádza sa tu žiadne výhradné ložisko DP, CHLU ani OVL,
- nie sú evidované ani ložiská nevyhradeného nerastu, ani prieskumné územia, či už navrhované alebo určené,
- nie sú evidované ani staré banské diela.
- ÚPN O vytvára podmienky na požiadavky:
- dodržiavať § 15 ods. 1 a ods.2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- rešpektovať útvary geotermálnych vôd

C.II.1.6 Seizmicita

Územie sa nachádza v oblasti recentných vertikálnych pohybov zemskej kôry v rozsahu -0,5 – +0,5 mm za rok. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 6-7 ° MSK-64, seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 0,80 – 0,99 m.s-2 .

C.II.1.7 Radonové riziko

Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Podľa §132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z. z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m3 za kalendárny rok.

C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Kataster obce spadá do rozlohou takmer rovnakých dvoch okrskov:

- južná časť: teplý, mierne suchý, s miernou zimou; január nad -3 °C, letné dni nad 50, lz = 0 až -20
- severná časť: teplý, mierne vlhký, s miernou zimou; január do -3 °C, júl nad 16 °C, letné dni do 50, lz = 0 až 60

Priemerné teploty

Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy (°C)	11-12
Priemerná teplota vzduchu v januári (°C)	-2 – -3
Priemerná teplota vzduchu v júli (°C),	18-19
Počet vykurovacích dní v roku	220-240

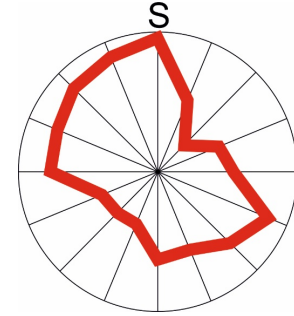
Priemerné úhrny zrážok – priemer za r.1961-1990

Priemerný ročný úhrn zrážok (mm)	600-700
Priemerný úhrn zrážok v januári (mm)	40-50
Priemerný úhrn zrážok v júli (mm)	60-80
Absolútne mesačné maximum zrážok (mm)	< 200

V súčasnosti sa objavujú náhle privalové dažde, ktoré spôsobujú lokálne záplavy a splavovanie pôdy .

Veterné pomery

Prevládajúce prúdenie vzduchu na územia tohto regiónu je severné. V závislosti od podmienok reliéfu sa lokálne mení smer prúdenia. Priemerné rýchlosti vetra stúpajú v závislosti od rastúcej nadmorskej výšky a od zmeny orientácie reliéfu.

C.II.3 Ovzdušie.

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza.

Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Hlukové pomery sú na území katastra obce Dvorec ovplyvnené hlavne dopravou z ciest III. triedy.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Ochranu vôd upravuje najmä zákon č. 364/ 2004 Z. z. o vodách. Do k. ú. obce nezasahuje žiadna CHVO.

C.II.4.1 Vodné plochy a toky

Širšie územie obce Dvorec spadá do povodia rieky Bebrava. Obcou preteká potok Inovec, prameniáci pod neďalekým Inovcom. Je pravostranným prítokom rieky Bebrava. Jeho tok je upravený, no občas dochádza k jeho vybežovaniu, a následne aj k zaplavovaniu okolia obce, najmä v dôsledku splavovania ornice z okolitých svahov (r. 2020, 2021) V obci je vyčlenené inundačné územie, v ktorom sa nachádza veľká časť zastavaného územia, ktorá je potenciálne ohrozená povodňami. Rozsah inundačného územia je určený okresným úradom vyhláškou, na základe návrhu na určenie rozsahu inundačného územia, vypracovaného správcom vodohospodársky významných vodných tokov.

Bebrava je aj hlavným recipientom pre odvádzanie povrchových vôd zo širšieho územia.

Uvedené vodné toky patria do správy Povodia Váhu. Na území obce sa v súčasnosti nenachádzajú vodné nádrže.

■ V rámci Plánov manažmentu povodňového rizika čiastkového povodia Váhu bol vodný tok Inovec v k.ú. Dvorec zaradený medzi vodné toky s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. V rámci „Predbežného hodnotenia povodňového rizika — aktualizácia 2021“ bola obec Dvorec zaradená medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom a pre ktoré budú vypracované nové mapy povodňového rizika a povodňového ohrozenia s vyznačením záplavovej čiary pre Q10, Q100 a Q1000.

Vyhotovené mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika z II. cyklu, s vyznačenými záplavovými čiarami, sú zapracované v grafickej časti v zmysle § 6 ods. 10 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami Z.z. v znení platných predpisov.

C.II.4.1 Podzemné vody

Obec Dvorec je súčasťou Bánoveckej kotliny kde sa nachádzajú využívané útvary geotermálnych vôd.

V katastri obce sa nenachádza vodný zdroj.

C.II.4.2 Hydromelioračné zariadenia.

V katastrálnom území obce Dvorec sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál „kanál č.5 (evid.č.5209 069 005) vybudovaný v r.1963 dl. 0,62 km
- odvodňovací kanál „kanál Sliezska Osada“ (evid.č.5209 069 007)) vybudovaný v r.1963 dl.1,407 km

V katastrálnom území obce Dvorec je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorého vlastníkom nie sú Hydromeliorácie, š.p..

C.II.4.3 Citlivé oblasti

Citlivé oblasti dotknutého územia sú všetky útvary povrchových vôd, ktoré sa v ňom vyskytujú. V zmysle nariadenia vlády SR č.174/ 2017 sa za citlivé oblasti ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území SR, teda aj časť k. ú. obce Dvorec patrí k citlivým oblastiam.

C.II.4.4 Zraniteľné oblasti

Zraniteľnými oblasťami sú v zmysle § 34 vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody otekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

V zraniteľnej oblasti podľa prílohy č.1 Nariadenia vlády SR č. 174/2017 sa obec Dvorec nachádza.

C.II.4.5 Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobecnú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žúmp, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných i povrchových vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je teda nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce.

Dažďové vody sú čiastočne odvedené systémom rigolov popri ceste do potokov prípadne do trativodov.

Svahovité územie východne od cesty III/1842 Dvorec – Veľké Držkovce, využívané ako orná pôda dochádza k splaveniu ornice následkom privalových dažďov a silného vetra, čo spôsobilo množstvo škôd hlavne v r.2021.

C.II.5 Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Pôdny kryt v obci je tvorený hlavne:

- prevažnú časť katastra tvoria: hnedozeme, hnedozeme luvizemné a luvizeme; zo sprašových hĺn
- menšiu východnú časť územia tvoria: luvizeme, luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné; zo sprašových hĺn.

C.II.5.1 Poľnohospodárska pôda

Celková výmera katastrálneho územia obce je 266,085 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 227,608 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 38,477 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd. Najvyššie zastúpenie má orná pôda, ktorej výmera je 208,662 ha.

Celé územie obce spadá do produkčných blokov s najnižším alebo žiadnym stupňom obmedzenia hospodárskej činnosti. Z poľnohospodárskych pôd je tu najviac zastúpená orná pôda (91,68%). Podrobnejšie viď kapitolu n.1.

Polia v okolí obce, z prevažnej časti tvorené hnedozemou, patria medzi jedny z najúrodnejších v regióne. Poľnohospodárska pôda v obci je ohrozovaná vodnou eróziou, ktorá je vyvolávaná hlavne mechanickou silou povrchovej tečúcej vody, predstavuje odnos pôdnej hmoty po svahoch stekajúcou vodou, pochádzajúcou z extrémnych zrážok a náhleho topenia snehu.

Veľkoblková orná pôda zaberá skoro celú plochu katastrálneho územia obce.

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	266,0852	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	227,6079	85,54%
orná pôda	208,6623	91,68
záhrada	14,2623	6,27
ovocný sad	1,7250	0,76
trvalý trávnatý porast	2,9583	1,30

Zdroj: PHRaSR obce Dvorec 2016-2025

Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) v k. ú. Dvorec

V zmysle nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. a prílohy č.2 sa v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvádzajú v katastrálnom území Dvorec nasledovné BPEJ: 0112003 0206002 0211012 0250202 0251003 0252202.

Bonitované pôdnoekologické jednotky, na ktorých dochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy sú uvedené v tabuľke vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy (viď kapitolu B.I.1).

Fyzikálna degradácia pôdy

Degradáciou pôdy sa označuje fyzikálne, chemické a biologické poškodenie a znehodnotenie poľnohospodárskej pôdy, ako je vodná erózia a veterná erózia, zhutnenie, acidifikácia, kontaminácia rizikovými látkami, škodlivými rastlinnými organizmami a živočíšnymi organizmami a mikroorganizmami. Medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie pôdy patrí zhutnenie a erózia pôd.

Erózia pôdy

Erózia pôdy negatívne pôsobí na poľnohospodársky pôdny fond a poľnohospodársku výrobu a to ohrozením, resp. narušením prirodzeného vývoja bioty a narušením pôdneho krytu. Erózia je najmä vodná, v menšej miere aj veterná, riečna a orbová (antropogénna) erózia.

- vodná erózia je vyvolávaná hlavne mechanickou silou povrchovej tečúcej vody, predstavuje odnos pôdnej hmoty po svahoch stekajúcou vodou, pochádzajúcou z extrémnych zrážok a náhleho topenia snehu, jej translokáciou a akumulovaním na inom mieste. Dôsledkom tohto procesu je vytváranie nežiaducich foriem (stružky, ryhy, výmole), stenčovanie pôdneho profilu, strata jemnozeme a živín, zhoršovanie textúry a štruktúry pôdy a vodného režimu, znižovanie úrodnosti, poškodzovanie rastlinného krytu a pod. (problém popísaný aj v kapitole p.4.5.1.4
- veterná erózia je degradačným procesom, ktorý spôsobuje škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe, odnosom ornice, hnojív, osív a ničéním poľnohospodárskych plodín, ale aj zanášaním komunikácií, vodných tokov, vytváraním návejov a znečisťovaním ovzdušia. Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra, odnášaním rozrušovaných častíc vetrom a ukladaním týchto častíc na inom mieste.

Reálna erózia vyjadruje intenzitu pôdnych strát alebo postihnutú plochu pôdneho povrchu eróziou, hustotu erózných rýh atď.

Potenciálna erózia označuje eróziu, ku ktorej by došlo na povrchu pôdy vplyvom pôsobenia prírodných činiteľov za predpokladu, že by tento povrch nebol porastený žiadnou protierózne odolnou vegetačnou pokrývkou a neboli by na ňom vykonané žiadne protierózne opatrenia.

Na rozdiel od vysokého ohrozenia vodnou eróziou, je ohrozenie veternou eróziou v katastri obce veľmi nízke až žiadne. Miera ohrozenia sa môže zvyšovať vplyvom klimatických činiteľov ako je sucho, smer a rýchlosť vetra, ale aj pôsobením človeka najmä obnažením a narušením pôdneho horizontu napríklad po orbe, alebo ťažbe.

Zhutnenie pôdy (kompakcia)

Kompakcia je významný proces fyzikálnej degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Náchylnosť pôdy na zhutnenie môže byť podmienená primárne alebo sekundárne. Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy. Trpia ním všetky ťažké pôdy (ilovitohlinité, ilovité, íly), ako aj pôdy s mramorovanými a iluviálnymi luvickými horizontmi (pseudogleje, luvizeme). Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo - vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo – znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nedostatočným organickým hnojením, nevhodným sortimentom hnojív, nedodržiavaním biologicky vyvážených osevných postupov, spôsobov a podmienok obhospodarovania, a pod.)

Chemická degradácia pôdy

Vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy pochádzajúcich z prírodných a antropických zdrojov, dochádza ku chemickej degradácii pôd. Určitá koncentrácia týchto látok pôsobí škodlivo na pôdy a vyvoláva zmeny jej vlastností, negatívne ovplyvňuje jej produkčný potenciál, znižuje hodnotu dopestovaných plodín a taktiež môže negatívne vplývať na vodu, atmosféru a na zdravie ľudí a zvierat. K najzávažnejšej degradácii pôdy patrí kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia, alkalizácia a salinizácia pôdy.

Nitrátová direktíva

Na území katastra obce sa nachádzajúdiely pôdnych blokov s NDIR podmienkami.

Vykonané zásahy do pôdy

V katastrálnom území obce Dvorec sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál „kanál č.5 (evid.č.5209 069 005) vybudovaný v r.1963 dl. 0,62 km
- odvodňovací kanál „kanál Sliezka Osada“ (evid.č.5209 069 007)) vybudovaný v r.1963 dl.1,407 km

V katastrálnom území obce Dvorec je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorého vlastníkom nie sú Hydromeliorácie, š.p..

C.II.6 Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

C.II.6.1 Fauna

Zoogeografické členenie územia

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej. Územie riešenej obce, radíme do provincie listnatých lesov a do podkarpatského úseku.

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. Riešené územie spadá do podunajského okresu a do stredoslovenskej časti.

Prevládajúce zoocenózy v katastri obce Dvorec

Zoocenózy polí

Sú to otvorené priestory, často aj s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, situované obyčajne najbližšie k zastavaným územiam obcí (s ekonomicky podloženou dostupnosťou), v ktorých prevláda orná pôda. Keďže priestory patria medzi najviac atakované ľudskou činnosťou, predstavujú tieto zoocenózy pobytové, potravné a niekedy i reprodukčné možnosti pre úzky diapazón druhov, tolerujúcich takéto podmienky.

V študovanom okrese sú to veľkoblukové i maloblukové plochy ornej pôdy, prípadne i mozaiky poličok umiestnené v blízkosti sídiel, v ktorých sa sekundárne prírodné podmienky často, prevažne každoročne, menia v závislosti od spôsobu hospodárenia a výberu plodín/kultúr.

Z významných druhov živočíchov, sa v takejto zoocenóze viac menej stabilne, vyskytujú obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce: z obojživelníkov sú to predovšetkým ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) - v sezónnych mlákach poľných ciest a terénnych depresí, z plazov užovka obojková (*Natrix natrix*). Vtáctvo je paradoxne, napriek častému vyrušovaniu ľudskou činnosťou, reprezentované prítomnosťou viacerých druhov európskeho alebo národného významu - prepelicou poľnou (*Coturnix coturnix*), viacej jarabicou poľnou (*Perdix perdix*), bažantom poľným (*Phasianus colchicus*), pŕhlaviarom čiernohlavým (*Saxicola torquata*), strnákou lúčnou (*Miliaria calandra*), strnákou žltou (*Emberiza citrinella*), pipiškou chochlatou (*Galerida cristata*), ale i cibikom chochlatým (*Vanellus vanellus*), ktorý zahniezdi aj v poľných kultúrach.

Cicavce reprezentuje napríklad zajac poľný (*Lepus europaeus*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), piskor malý (*Sorex minutus*) a bežné druhy hlodavcov - škodcov poľnohospodárskych kultúr.

Zoocenózy ľudských sídiel

Povahu stavieb využíva na pobyt a reprodukciu viacerých druhov vtákov. Bežnými obyvateľmi sídiel na vidieku sú belorítka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), žltouchvosť domový (*Phoenicurus ochruros*), kuvik plačlivý (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), už menej pipiška chochlatá (*Galerida cristata*).

Špecificky povaly niektorých klasických stavieb - kostolov, hospodárskych budov i niektorých domov, obývajú netopiere, často v kolóniách, napr. podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*).

K zachovaniu istej druhovej pestrosti územia významnou mierou prispieva členitosť a neupravenosť priestoru v bezprostrednom okolí ľudských sídiel a stavieb, predovšetkým na vidieku. Rôznorodý materiál uložený na dvoroch domov a dožívajúce hospodárske stavby vytvárajú podmienky pre existenciu a reprodukciu niektorých druhov ešte existujúcich populácií živočíchov zastavaného územia napr. tchora obyčajného (*Putorius putorius*), potkana hnedého (*Rattus norvegicus*), myši domovej (*Mus musculus*), ale i kuny skalnej (*Martes foina*).

Zoocenózy vodných tokov a vodných nádrží

Tieto zoocenózy zahŕňajú vodné toky, na ne naviazanú sprievodnú vegetáciu bylennú i drevinnú, tiež vodné nádrže prirodzeného charakteru, ale i technické diela s určitým stupňom okupovania flórou a faunou. Pre vodnú a pri vode žijúcu faunu sú v okrese rozhodujúce predovšetkým hlavné toky s väčšími, rozhodujúcimi prítokmi. Výskyt charakteristických živočíšnych druhov, ale i vzácných a chránených je viazaný aj na množstvo ďalších malých vodných tokov, ak disponujú nenarušenými korytami a kvalitnou sprievodnou vegetáciou.

Z mäkkýšov sa na takéto biotopy viažu napr. vretienka, ale aj niektoré druhy mnohonôžok, stonožiek a pavúkov.

Na riešenom území sú vodné typy biotopov reprezentované predovšetkým tečúcimi vodami. Väčšina vodných tokov je zastúpená početnými pramennými vlásočnicami, bystrinami a horskými potokmi, ktoré pretekajú lesom alebo otvorenou krajinou.

Dôležitým faktorom pre faunu je dostatočná brehová vegetácia. V jarnom období v čase privalových vôd, sa v blízkosti tokov vytvárajú rôzne veľké biotopy mŕtvych ramien, ktoré pri priaznivých klimatických podmienkach umožnia v plnej miere rozmnožovací cyklus niektorým živočíšnym druhom.

Tieto biotopy obsadzujú viaceré druhy motýľov, napr. mniška vrbová (*Leucoma salicis*), spriadač hluchavkový (*Arctia dominula*), piadivkovité a morovité motýle, vedľa nich žijú niektoré druhy muškovitých (*Simuliidae*), ovadovitých (*Tabanidae*) a pešticovitých (*Syrphidae*).

Z myšovitých sa v pobrežných krovinách vyskytuje ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), v zárastoch pri vode rastúcich bylín, trstín alebo vrbín, myška drobná (*Micromys minutus*), z hrabošovitých je na vodu naviazaný hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Zoocenózy záhrad a sídelnej zelene

Tradičné záhrady v pôvodnom zmysle slova, vyskytujúce sa takmer výlučne v zastavaných územiach obcí, najmä vidieka výraznou mierou ubudli z krajinného prostredia dožitím drevín, chorobami, resp. pod tlakom urbanistickej prestavby ľudských sídiel. V minulosti v záhradách, situovaných za stodolami, prevládali vekovo staré jablone, slivky, hrušky a orechy miestnych odrôd, ktoré osídľovali aj dutinové hniezdiče. Tie sa v záhradách ponechávali na dožitie aj v súvislosti s rôznymi poverovými predstavami. Ich súčasná náhrada predstavujúca modernejšie formy ovocinárstva, nie je primeraná úbytku a tradičnej vekovej štruktúre.

V súčasnosti sú preferované aj okrasné nepôvodné dreviny. Záhrady osídľujú také druhy, ako napríklad ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) – suchšie časti záhrad, myšiarka ušatá (*Asio otus*) – s obľubou využíva konifery, predovšetkým tuje, ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sýkorka bielolícá (*Parus major*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*).

Zeleň cintorínov má svoje osobitné postavenie, vo vzťahu predovšetkým k avifaune je tu určujúcim faktorom skladba a hustota drevín, prípadne jej veková štruktúra. Toto prostredie môže byť významné z hľadiska početného výskytu živočíšnych druhov. Okrem druhov uvedených vyššie, môže cintoríny obývať ešte aj hrdlička záhradná

(*Streptopelia decaocto*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), kanárik záhradný (*Serinus serinus*), stehlík zelený (*Carduelis chloris*), stehlík konopiar (*Carduelis cannabina*) a i. Toto špecifikum vyplýva aj zo sezónnosti využitia tohto prostredia a zo zachovania nerušenosti v čase reprodukcie.

Zoocenózy listnatých a zmiešaných lesov

Katastrálne územie obce Dvorec je špecifickým územím v rámci okresu Bánovce nad Bebravou, pretože sa tu nachádzajú po odlesnení územia len fragmenty lesov. preto zoocenóza lesov nie je tak bohatá ako v ostatnej časti okresu.

Lesné prostredie, do ktorého z praktických dôvodov rátame aj ekotónové pásmo, je najbohatšie na druhy. V lesnej pôde žije viacero druhov dážďoviek, mnohonôžok, stonôžok a rovnakonôžok. V jej horných vrstvách vrátane hrabanky žije množstvo druhov mäkkýšov, pričom prevládajú mäkkýše lesov.

Biotypy listnatého lesa obýva početná skupina chrobákov, predovšetkým z čeľade bystruškovitých (*Carabidae*), napríklad viacero druhov utekáčikov, bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), tiež drobníky (*Staphylinidae*), krasone (*Buprestidae*) a i. Fúzačovité (*Cerambycidae*) reprezentujú napríklad fúzač hrubý (*Prionus coriarius*) a fúzač bukový (*Cerambyx scopoli*).

Hojná, čo do druhovej diverzity, je fauna motýľov. Typické pre bukové a iné listnaté lesy sú napríklad okáň bukový (*Agria tau*), dúhovec väčší (*Apatura iris*), perlovec striebropásavý (*Argyrogonome paphia*). Listnaté lesy obývajú aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), peštríc (*Syrphidae*) a mušicovitých (*Bibionidae*).

Z obojživelníkov listnaté lesy obývajú vo vhodných podmienkach mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Zoocenózy lúk a pasienkov

V prostredí horských lúk žije viacero druhov bystruškovitých (*Carabidae*) – bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška lesklá (*Carabus absoletus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška kožovitá (*Carabus coriaceus*) a fúzačovitých (*Cerambycidae*) i zdochlinárovitých (*Silphidae*). Diapazón chrobákov dopĺňajú viaceré druhy svetieviek (*Lampyridae*), krasoňov (*Buprestidae*), lienok (*Coccinellidae*), liskaviek (*Chrysomelidae*), nosáčikov (*Curculionidae*) a i. Žije tu aj viacero druhov včelovitých (*Apidae*) – napr. čmele (*Bombus sp.*).

Výraznú skupinu predovšetkým v prostredí kvetnatých lúk a pasienkov tvoria motýle, z mnohých druhov a čeľadi uvádzame výraznejšie, napr. z vretienkovitých (*Zigaenidae*), zelenáčika štiavového (*Procris stances*), vretienku materinodúškovú (*Zygaena purpuralis*), vretienku obyčajnú (*Zygaena filipendulae*), očkane (*Satyridae*), babôčky (*Nymphalidae*), hnedáčiky (*Melitaea*), ohniváčiky – napr. ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*) a ohniváčik modrolesklý (*Lycaena alciphron*), súmračníky (*Hesperidae*) a mlynáriky (*Pieridae*). Žijú tu aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), ovadov (*Tabanidae*), peštríc (*Syrphidae*), múch (*Muscidae*) a bzučiviek (*Calliphoridae*).

Z obojživelníkov sa v zoocenózach lúk a pasienkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) – na dlhšie zamokrených poľných cestách a v zamokrených plytkých depresiách.

Plazy v prostredí lúk a pasienkov reprezentujú užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) a slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). V prostredí horských lúk sa vzácnejšie vyskytuje jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*).

Oproti lesnému prostrediu, je čo do diverzity druhov, avifauna početne menej zastúpená. Podstatná je, že viaceré druhy hniezdiace a žijúce v lesných komplexoch disponujú trofickou základňou situovanou v trvalých trávnych porastoch. Týka sa to predovšetkým väčšiny druhov dravcov, krkavca čierneho (*Corvus corax*) a druhov, komunikujúcich medzi lesom, ostrovčekmi remízok a lesíkov a sukcesne porastenými lúkami.

Z cicavcov viac menej „holé“ biotopy lúk a pasienkov využívajú krt obyčajný (*Talpa europaea*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*) – vyhrabáva si tu aj nory. Z myšovitých sa v tomto biotope na vlhkých lúkach vyskytuje ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), z hrabošovitých hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Lúky všeobecne, teda aj sukcesne porastené, sú domovom zajaca poľného (*Lepus europaeus*), aj keď v podmienkach severného Slovenska klesá jeho hustota so stúpajúcou nadmorskou výškou. Z párnokopytníkov zoocenózu využíva predovšetkým srnčia zver – srnec lesný (*Capreolus capreolus*), z trofických príčin aj jelenia zver – jeleň lesný karpatský (*Cervus elaphus montanus*) a diviak lesný (*Sus scropha*).

Výskyt invázných druhov živočíchov

Súčasná legislatíva taxatívne nestanovuje, ktoré živočíchové sú na našom území invázne, zatiaľ sú takto odborníkmi – špecialistami na jednotlivé skupiny živočíchov hodnotené či označované len niektoré druhy. Za invázne druhy sú považované predovšetkým nepôvodné druhy, hoci invázne správanie registrujeme aj pri prirodzeným spôsobom sa šíriacich druhoch (napr. križiak pásavý, modlička zelená, býčky, niektoré vtáky a pod.).

Prieskum v teréne

Na jar roku 2024 bolo vykonané ŠOPR Správou Chránenej krajiny oblasti Ponitrie zmapovanie biotopov a chránených druhov v k. ú. obce Dvorec v lokalitách, kde sa predpokladal rozvoj nového obytného územia. Išlo hlavne o bloky 1,2,3,4,5. Na uvedených blokoch neboli evidované chránené druhy rastlín a živočíchov, nevyskytujú sa tu biotopy európskeho ani národného významu.

Prieskumom bolo zistené nasledovné:

Lokalitami č. 1 a 2 prechádza migračná trasa voľne žijúcej zveri, ktorá sa presúva z fragmentov lesných porastov Podobkinho a Dvoreckého hája (Dvoreckej boriny) k vodnému zdroju – vodnému toku Inovec a k Haláčovskej priehrade a do lesných porastov Haláčovského hája, ktorý sa nachádza podobne ako priehrada v katastri obce Haláčovce, západne od katastra obce Dvorec. Pri miestnej cestnej komunikácii je umiestnená aj výstražná dopravná značka, ktorá upozorňuje na zvýšené nebezpečenstvo neočakávaného pohybu voľne žijúcej zveri cez cestu. Stavebnou činnosťou a oplotením pozemkov na lokalitách č. 1 a 2 by sa vytvorila v krajine bariéra pre migráciu voľne

žijúcej zveri, preto sa nenavrhuje na týchto lokalitách celoplošnú výstavbu (prieluky pre migrujúcu zver vid' výkr. č.2,5).

C.II.6.2 Flóra

Prehľad fyto geografických pomerov záujmového územia

Celé územie Slovenska patrí do eurosibírskej podoblasti fyto geografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na našom území sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti.

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia je možné zaradiť obec do nasledovnej štruktúry:

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres
dubová	nížinná	pahorkatinná	Nitrianska pahorkatina	Bánovská pahorkatina, Drieňovské podhorie, Tribečské podhorie

Potenciálna prirodzená vegetácia

- vo východnej časti katastra sú plochy karpatských dubových a cerovo-dubových lesov .
- západná časť katastra spadá do územia potenciálnej vegetácie karpatských dubovo-hrabových lesov.

Reálna vegetácia

Reálna vegetácia je tvorená základnými jednotkami:

- vegetácia obrábanej poľnohospodárskej krajiny
- vegetácia ľudských sídiel
- nelesná drevinová vegetácia (sprievodná vegetácia tokov, krovinové biotopy poľnohospodárskej krajiny),
- porasty nepôvodných drevín
- trvalé trávne porasty
- vegetácia lesov

Vegetácia obrábanej poľnohospodárskej krajiny

Plošne sú na území katastrav prevažnej miere zastúpené veľkablokové orné pôdy. Poľnohospodárske kultúry sprevádzajú segetálne rastliny triedy *Secalinetea* a *Polygono-Chenopodieta*.

Vegetácia ľudských sídiel

Rastlinná zložka predmetného sídla obsahuje pôvodné, prirodzené, synantropné alebo človekom zámerne komponované spoločenstvá drevín, tráv a bylín domácej a introdukovanej flóry na rôznom stupni kultúrneho stvrnenia a s diferencovanou vnútornou štruktúrou. Ich rozmiestnenie, alebo vzájomné prepojenie v sídle a do priľahlej krajiny, tvorí sústavu urbánnej vegetácie.

Funkcie urbánnej vegetácie vyjadrujú kvalitatívne hodnoty efektívnosti a utility vo vzťahu k posudzovanému javu, objektu, živému organizmu alebo jeho komunite. Je to predpoklad alebo súhrn predpokladov vegetačného prvku alebo jeho formácie posilňovať, ochraňovať, zlepšovať existujúce znaky a vlastnosti urbánneho prostredia, kompozične ho dotvárať a napĺňať racionálne potreby ľudskej spoločnosti.

Z hľadiska vegetačnej štruktúry ich možno rozdeliť do troch kategórií:

- plochy poloprírodnej a synantropnej vegetácie – fragmenty pôvodných alebo synantropne ovplyvnených lesov, terestrických biotopov, plochy strží, výmoľov, neúžitkových plôch, krovinové porasty aluviálnych terás, opustené a zrastajúce polia, ovocné sady a záhrady, plochy pozdĺž dopravných komunikácií, vodných tokov a kanálov s častým výskytom aj invázných a ruderalných rastlín, ochranné pásma.
- plochy kultúrnej vegetácie s krajinnno-architektonickou kompozíciou – parkovo upravené plochy, trávniky, vegetácia vyhradených areálov, cintorín.
- plochy úžitkových kultúr a produkčných plôch – obhospodarované a úžitkové ovocné sady ako pozostatok areálovej zelene kaštieľa .

Trávnikové plochy patria medzi plošne rozsiahlejšie biotopy vo vegetácii ľudských sídiel. Ide o porasty, ktoré boli založené umelo, ale postupom času (rádovo aj desiatky rokov) v nich prebieha prirodzený vývoj a vytvárajú sa spoločenstvá adaptované na dané podmienky. Tie určuje okrem abiotických podmienok aj intenzita a spôsob kosenia, charakter okolitého prostredia, intenzita zošľapovania a zavlažovanie.

Nelesná drevinová vegetácia (sprievodná vegetácia tokov, krovinové biotopy poľnohospodárskej krajiny),

Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nie len z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz. Tieto sa nachádzajú hlavne v súčasnosti pozdĺž vodných tokov, hlavne hydromelioračných kanálov. Niekoľko výrazných prvkov tohto druhu bolo pri intenzívnom obrábaní pôdy zlikvidované (napr. orechová alej)

Nelesná drevinová vegetácia sa pokladá za súčasť tzv. kostry ekologickej stability krajiny. Na jej zloženie má vplyv využívanie územia. Maloplošné porasty drevín mimo súvislého lesa sú refúgiom lesných drevín v nelesnej krajine a tvoria bodové krajinnno-štruktúrne prvky s ekostabilizačnou funkciou.

Svoj ekologický význam majú aj remízky v otvorenej, intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine. V drevinnom zložení prevládajú: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), borovica čierna (*Pinus*

nigra), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), javor poľný (*Acer campestre*). Lokality sú krajinné – štruktúrnym prvkom.

Nepravidelné a pozvoľné prechody porastov z enkláv lesa do otvorenej krajiny tvoria prirodzené zoskupenia krovín a mladých stromov pozdĺž lesných okrajov. Krovinné formácie sú významné biotopy v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Vznikli spontánne bez väčších zásahov a tvorené sú hustými porastami trnkových kriačín (*Ligustro-Prunetum*) a trnkových lieštin (*Pruno-Coryletum*), napr. trnkou slivkovou (*Prunus spinosa*), hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), ružou šípovou (*Rosa canina* agg.) či ostružinou černicovou (*Rubus fruticosus*) a po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kriačiny (*Crataego-Prunetum*).

V pasienkových krovinných spoločenstvách s bylinným podrastom hlavne v erózných ryhách. sú tu zastúpené hlavne javor poľný (*Acer campestre*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) a i.

Menej rozšírenými spoločenstvami sú kroviny zaradené medzi širokolisté vrbiny a trnkové kroviny. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov. Významné sú napr. spoločenstvá s náletovými druhmi krovín ako: ruža (*Rosa* sp.), hloh (*Crataegus* sp.), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a i. Tieto spoločenstvá pokrývajú vegetáciou porastené medze, terasy a terénne stupne.

Na poľnohospodársky málo využívaných plochách sú rozšírené prevažne krovinato trávnaté porasty, v ktorých prevládajú teplomilné druhy.

Porasty nepôvodných drevín

Ide o zhluky introdukovaných drevín alebo porasty spontánne sa šíriacich nepôvodných krov a stromov. Bylinný podrast v lepšom prípade zodpovedá pôvodnému lesu, väčšinou je však silno zmenený buď spôsobom hospodárenia (napr. topoľové kultúry), alebo sa viac prejavuje vlastný vplyv dreviny (napr. v porastoch agátu).

Druhové zloženie: *Acer tataricum*, *Alnus alnobetula*, *Castanea sativa*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Juniperus communis*, *Lycium barbarum*, *Negundo aceroides*, *Pinus nigra*, *Populus x canadensis*, *Quercus rubra*, *Robinia pseudoacacia*, *Syringa vulgaris*.

Ohrozenosť: poľnohospodárske činnosti, invázia druhov, dopravné siete.

Výskyt: Často vo forme líniových porastov okolo dopravných línii, ale aj ako výsadba na okraji miest. V záujmovom zemí sú to namä porasty topoľov a jaseňov v alúviách tokov.

Trvalé trávne porasty

V katastri sa vyskytujú pomerne málo. V podobe kosných lúk a pasienkov predstavovali v minulosti dôležitý zdroj obživy. V súčasnosti sa často prestávajú využívať a zarastajú. Strácame tak množstvo rastlinných a živočíšnych druhov. Základom každej lúky sú trávy, k nim sa pridávajú ďalšie byliny, ktoré nás upútajú najmä v čase kvitnutia.

Vegetácia lesov

V katastri obce Dvorec sa vyskytujú nasledovné lesné biotopy:

- vo východnej časti katastra sú plochy karpatských dubových a cerovo-dubových lesov .
- západná časť katastra spadá do územia potenciálnej vegetácie karpatských dubovo-hrabových lesov.

Prieskum v teréne

Na jar roku 2024 bolo vykonané ŠOPR Správou Chránenej krajiny oblasti Ponitrie zmapovanie biotopov a chránených druhov v k. ú. obce Dvorec v lokalitách, kde sa predpokladal rozvoj nového obytného územia. Išlo hlavne o bloky 1,2,3,4,5. Na uvedených blokoch neboli evidované chránené druhy rastlín a živočíchov, nevyskytujú sa tu biotopy európskeho ani národného významu.

Prieskumom bolo zistené nasledovné:

Brehový porast vodného toku Inovec, ktorý priamo hraničí s lokalitami pre zmapovanie biotopov a chránených druhov, je väčšinou dobre vyvinutý a odpovedá zloženiu prioritného biotopu európskeho významu Ls1.3, *91 EO - Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy. V rámci brehového porastu sa nachádzajú aj fragmenty biotopu európskeho významu Lsl .2, 91 FO - Dubovo-brestovojaseňové nížinné lužné lesy. Tieto dva biotopy sa navzájom prelínajú a vytvárajú stabilný líniový prvok v krajine popri vodnom toku Inovec. V brehovom poraste sa vyskytujú nasledovné dreviny: jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrbka krehká (*Salix fragilis*), vrbka biela (*Salix alba*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), dub letný (*Quercus robur*), brest väzový - väz (*Ulmus laevis*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), z. krovín javor poľný (*Acer campestre*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a iné. Dreviny v týchto biotopoch vyžadujú vysokú vlhkosť v pôde a dobrú prevzdušnosť pôdy. Počas terénnej obhliadky vykonanej 23.5.2024 bolo zistené, že na niektorých miestach bol navezený pôdny substrát na navýšenie brehu. Tým však boli čiastočne zasypané koreňové systémy drevín v brehovom poraste, čo môže spôsobiť zhutnenie pôdy a čiastočne obmedziť prístup vzduchu do pôdy, načo môžu dreviny reagovať odumieraním. Aj súčasná výstavba a stavebná činnosť nepriaznivo ovplyvňuje vodný režim, čím nepriaznivo vplyva aj na brehovú porasty. Na niektorých miestach brehového porastu došlo k poškodeniu a odumieranu drevín.

Brehový porast vodného toku, ktorý hraničí s lokalitou č. 5 nie je možné zaradiť do biotopu európskeho ani národného významu, čo pravdepodobne súvisí s radovou výstavbou rodinných domov a ľudskou činnosťou na ľavom brehu vodného toku- ktorá čiastočne narušila vodný režim a tým ovplyvnila aj druhové zloženie porastu.

Z dôvodu rešpektovania ochranného pásma vodného toku, ako aj z dôvodu zachovania brehového porastu, je potrebné ponechať nezastavaný priestor v šírke minimálne 5 m od okraja brehového porastu.

Predmetný ÚPN O zistené skutočnosti zapracoval do riešenia návrhu.

Vhodnosť výstavby bola konfrontovaná aj s predpokladanými možnými rizikami povodňového ohrozenia (viď,

C.II.7 Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

C.II.7.1 Krajinná štruktúra

Z hľadiska priestorovej štruktúry je územie tvorené:

- sídelná urbanizovaná krajina (sídlo)
- kultúrna poľnohospodárska (oráčinová) krajina
- poloprírodná krajina nadväzujúca na kultúrnu poľnohospodársku krajinu
- ekostabilizačná zeleň a vodstvo
- lesná krajina

Zastúpenie druhov pozemkov na území katastra obce Dvorec

Plochy pokrývajúce zemský povrch sú označované ako druhy pozemkov, pričom ich základným klasifikačným kritériom je spôsob využívania zeme. V katastri obce Dvorec sa nachádzajú tieto druhy pozemkov:

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	266,0852	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	227,6079	85,54%
orná pôda	208,6623	91,68
záhrada	14,2623	6,27
ovocný sad	1,7250	0,76
trvalý trávnatý porast	2,9583	1,30
nepoľnohospodárska pôda	38,4 773	14,46
lesný pozemok	8,3824	22
vodná plocha	6,9623	18
zastavaná plocha a nádvorie	19,4951	51
ostatná plocha	3,6375	9

Zdroj: PHRaSR obce Dvorec 2016-2025

Obec Dvorec je z hľadiska veľkosti katastrálneho územia zaradená medzi relatívne malé obce s cca 20 ha zastavanej plochy. Z hľadiska priestorového usporiadania krajinných typov je hodnotená ako katastrálne územie s prevahou ornej pôdy. Veľká časť katastra bola v minulosti odlesnená, takže plôch lesov je v predmetnom území len cca 8,4 ha.

C.II.7.2 Sídelné plochy

Funkčný typ obce je obytná, poľnohospodárska. Územie má hlavne poľnohospodársku a obytnú funkciu s bohatou históriou a dochovanými pamiatkami.

Zástavba sa koncentruje hlavne pozdĺž cesty III/1827 a III/1842, na ktoré sa pripájajú v relatívne malej miere miestne komunikácie. Dominantnou funkciou obce je funkcia bývania. Prevažná časť bytov sa nachádza v rodinných domoch postavených v povojnovom období vo vlastníctve fyzických osôb.

Priestorový obraz súčasnej obce Dvorec vytvára vcelku veľmi upravený a harmonický dojem s objektmi prevažne v dobrom technickom stave. Staršie rodinné domy sú prevažne vhodne zrekonštruované alebo ešte schopné rekonštrukcie. Niektoré z nich sú využívané ako chalupy s rekreačnou funkciou. Možno nájsť však aj niekoľko disharmonických prvkov, s možnosťou pre návrh opatrení, ktoré budú smerovať k ich zlepšeniu. Ide aj o neobývané domy, ktoré tvoria potenciál pre bývanie a riešenie predmetného ÚPN O podporuje ich využitie (rekonštrukciu, prestavbu až novú zástavbu), aby nedochádzalo k zbytočnému záberu poľnohospodárskej pôdy.

C.II.7.3 Fyzickogeografická charakteristika

Geomorfologické jednotky

Podľa Atlasu krajiny SR je územie katastra obce Dvorec začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek:

Sústava	Alpsko-himalájska	
	západná časť katastra	východná časť katastra
Podsústava	Karpaty	Panónska panva
Provincia	Západné Karpaty	Západopanónska panva
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty	Malá Dunajská kotlina
Oblasť	Fatransko-tatranská oblasť	Podunajská nížina

- Zmeny a doplnky č.1/2004 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho
- Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.297/2011 dňa 26.10.2011. VZN TSK č.8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011
- Zmeny a doplnky č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 29.06.2018.

Zásadným východiskom pre túto časť bol najmä RÚSES Bánovce nad Bebravou, ktorý zostavila Slovenská agentúra životného prostredia, spracovateľ dokumentácie ESPRIT, s.r.o., r.2020.

Dôležité bolo aj na jar roku 2024 vykonané zmapovanie biotopov a chránených druhov v k. ú. obce Dvorec ŠOPR Správou Chránenej krajinej oblasti Ponitrie.

C.II.8.1 Stav

Územná ochrana

Kataster obce (vrátane zastavaného územia) sa nachádza na území s 1. stupňom ochrany v zmysle § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa Druhej časti uvedeného zákona.

Európska sústava chránených území NATURA 2000

Katastrálne územie obce Dvorec nezasahuje do žiadneho územia NATURA 2000.

Územia európskeho významu SKUEV

Katastrálne územie obce Dvorec nezasahuje do žiadneho územia európskeho významu SKUEV.

Chránené vtáčie územia

Priamo v katastri obce sa chránené vtáčie územia nenachádzajú.

Lokality vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov

Medzivládny program Človek a biosféra

Na územie katastra obce Dvorec nezasahuje žiadna biosférická rezervácia.

Dohovor o mokradiach, majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor)

Na územie katastra obce Dvorec sa nenachádzajú žiadne mokrade na ktoré by sa vzťahoval Ramsarský dohovor.

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva

Z tohto zoznamu sa v rámci katastra obce Dvorec nevyskytujú žiadne územia.

Národná ochrana chránených území

Na územie katastra obce Dvorec sa nenachádzajú žiadne územia s národnou ochranou.

Priemet navrhovaných prvkov RÚSES okresu Bánovce nad Bebravou 2019

Prvky R-ÚSES nadregionálneho, regionálneho významu zasahujúce do k.ú. Dvorec:

- RBk1 Bebrava,
- Vodný tok Inovec,
- Ls 1.2 — Dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy (v obmedzenej miere)

Pri riešení návrhu územného plánu v jednotlivých lokalitách je potrebné:

- rešpektovať všetky prvky ekologickej stability biocentrá a biokoridory RÚSES Bánovce nad Bebravou 2019
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku Inovec s brehovým porastom
- všeobecná ochrana drevín, hlavne v spojitosti so zachovaním medzí na svahoch formou zasakovacích pásov proti erózii
- zachovanie brehových porastov popri toku Inovec, stabilizovanie brehov.
- minimálnym spôsobom zasiahnuť do existujúcej mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle § 47 a §48 zákona o ochrane prírody a krajiny. Je nutné zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prírodných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub, ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za odstránené dreviny a kroviny.
- pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, resp. druhy, ktoré nemajú potenciál správať sa invázne a nekontrolovane sa šíriť.

Druhovú ochrana

Druhovú ochrana rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 a novelizovanou vyhláškou MŽP SR č. 492/2006, zákonom č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou

obchodu s nimi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 110/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 15/2005 Z. z.

C.II.8.2 Návrh

- navrhované interakčné prvky podľa typu a účelu:
 - interakčný prvok navrhovaný líniový: aleje pozdĺž ciest, obnova orechovej aleje, migračné trasy voľne žijúcej zvery
 - interakčný prvok navrhovaný plošný – remízky
- navrhované miestne hydrické biokoridory
 - vodný tok Inovec
 - odvodňovacie kanály s migračnými trasami voľne žijúcej zvery

Do územného plánu obce boli aplikované nasledovné požiadavky:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- ochranu a tvorbu krajiny zabezpečiť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, posilniť jej stabilitu a diverzitu;
- navrhnuť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie pozdĺž tokov a ciest v krajine;
- doplnenie vegetácie pre kompozičné dotvorenie obce;
- požadovať udržiavanie jestvujúcej protieróznej ochrany pôdneho fondu prvkami vegetácie vo forme biokoridorov,
- udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajinnotvorných prvkov
- zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu invázných druhov rastlín v území;
- pri nových rozvojových lokalitách zachovať štruktúru vidieckeho osídlenia (pomer zastavaná plocha/záhrada)
- novú zástavbu realizovať bez implementácie architektonicky a typologicky nevhodných stavieb;
- koordinovať rozvojové projekty s trvalou výsadbou zelene;
- založenie nových prvkov ÚSES
- dažďové prívalové vody z okolitých svahoch za účelom ochrany zastavaného územia obce navrhnuť zachytávať
- zabezpečiť retenčnú schopnosť v krajine (návrh ekologicko – vodohospodárskych opatrení spomaľujúcich odtok a zvýšenie retenčného účinku povodia, založenie mikrodepresii),
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov.

Taktiež sú v návrhu ÚPN O zapracované nasledovné ekostabilizačné opatrenia, (podľa R-ÚSES okresu Bánovce nad Bebravou):

Návrh manažmentových opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Návrhy manažmentových opatrení pre jednotlivé existujúce a navrhované prvky ÚSES sú podrobne uvedené pri ich opise. Okrem toho na zabezpečenie funkčnosti a celoplošnosti ÚSES treba v krajine uplatňovať všeobecnejšie krajinnoeekologické opatrenia, vedúce k trvalo udržateľnému rozvoju územia a zachovania prírodných hodnôt územia.

Ekostabilizačné opatrenia platné na území celého regiónu

Poznámka: hrubšie vyznačené opatrenia sú lokalizované aj na konkrétnej polohe katastra obce Dvorec a vyjadrené v grafickej časti.

Ekostabilizačné opatrenia

- E1 **dodržiavať zásady tvorby využívania veľkých honov, dodržiavanie zásad striedania plodín**
- E2 **zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine, rozčleniť veľkoblukovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry)**
- E3 **sanovať nezabezpečené hnojiská a revitalizovať okolie zabezpečených hnojísk**
- E4 urobiť dôsledný prieskum kontaminácie pôdy a zväziť pestovanie poľnohospodárskych plodín na kontaminovaných pôdach – dočasne preferovať pestovanie technických plodín, prípadne využitie na TTP
- E5 odizolovať PPF hygienickou vegetáciou v okolí intenzívne využívaných dopravných koridorov prechádzajúcich poľnohospodárskou a sídelnou krajinou
- E6 zabezpečiť úpravu uľahnutého podorničia kyprením a zabezpečiť zvýšenie vsakovacej schopnosti pôd na pôdach ohrozených kompakciou
- E7 eliminovať šírenie synantropných a invázných druhov, odstraňovať ich zdroje
- E8 vlhké plochy kosiť ľahkými mechanizmami len v čase preschnutia, aby sa nepoškodil pôdny kryt
- E9 udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu — mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín
- E10 celoplošne vylúčiť používanie chemických prípravkov, minerálnych hnojív a hnojovice v územiach, ktoré podliehajú ochrane vôd
- E11 minimalizácia, resp. správne hnojenie a používanie pesticídov na ornej pôde

- E12 pri aplikácii organického hnojenia dodržiavať zásady nitrátovej direktívy
- E13 zosúladiť záujmy lesného hospodárstva so záujmami ochrany prírody a krajiny
- E14 v chránených územiach zosúladiť ťažbu dreva s ochranou prírody a zabezpečenia ekologickej stability územia
- E15 zabezpečiť zvýšenie diverzity lesných ekosystémov, postupné vytváranie diferencovanej vekovej a priestorovej štruktúry týchto porastov výberovou ťažbou
- E16 zachovať a cielene obnovovať pôvodné druhové zloženie lesných porastov a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín
- E17 na mieste vyťažených nepôvodných monokultúr smreka obnovovať listnatý alebo zmiešaný les s ponechaním a podporou prirodzeného zmladenia, nevysádzať monodominantné porasty
- E18 zabezpečiť zvýšenie diverzity lesných ekosystémov, postupné vytváranie diferencovanej vekovej a priestorovej štruktúry týchto porastov výberovou ťažbou
- E19 nezvyšovať rozsah a intenzitu zásahov v lesoch ochranných a osobitného určenia
- E20 ponechávať dostatočné podiely starých porastov v jednotlivých lesných celkoch, dostatočné počty starých a dutinových stromov, ako i stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre
- E21 stabilizovať zosuvné územia a zabezpečiť monitoring
- **E22 zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie - poľnohospodárske a priemyselné objekty, skládky**
- E23 zosúladiť ťažbu nerastných surovín s ochranou prírody a ochranu vôd
- E24 monitorovať a sanovať environmentálne záťaž
- E25 regulovať intenzitu zástavby a investičné aktivity na lokalitách v blízkosti chránených území a v okolí prvkov ÚSES
- E26 **inštalovať zábrany eliminujúce zásah dosadajúcich vtákov elektrickým prúdom a zviditeľňovače znižujúce riziko nárazu vtákov do elektrických vedení**
- E27 zosúladiť rekreačné aktivity s ochranou prírody
- E28 výsadba vetrolamov

Hydroekologické opatrenia

- H1 zachovať prirodzený charakter vodných tokov
- H2 monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd
- H3 zrealizovať opatrenia na zlepšenie kvality povrchových vôd
- H4 odstrániť, resp. spriechodniť existujúce migračné bariéry na vodných tokoch
- H5 udržiavať, efektívne chrániť a využívať meandre vodných tokov, slepých ramien a spájať rieky s ich záplavovým územím
- H6 zabezpečiť ochranu a manažment mokraďových biotopov, rašelinísk a pramenísk, zabezpečiť ich monitoring a v prípade ich ohrozenia zrealizovať potrebné opatrenia na záchranu
- H7 reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu a zastúpenie brehových porastov a v prípade potreby zabezpečiť ich doplnenie
- H8 zabezpečiť ochranu a starostlivosť o brehové porasty (najmä v pramenných a príbrežných oblastiach vodných tokov), zvýšiť ich zastúpenie v krajine (predovšetkým v poľnohospodársky intenzívne využívanej), doplniť a obnoviť narušené porasty
- H9 kontrolovať dodržiavanie prevádzky vybudovaných rybovodov, v prípade malej funkčnosti navrhnúť vhodné opatrenia na zlepšenie stavu (napr. obtokový biokoridor)
- H10 eliminovať chemické a biologické znečistenie vodných tokov budovaním sietí kanalizácií v obciach a čističiek odpadových vôd
- H11 usmerniť letné rekreačné využitie vodných plôch
- H12 uprednostňovať pri zarybňovaní tečúcich vôd pôvodného pstruha potočného pred nepôvodnými lososovitými druhmi (pstruh dúhový, sivoň americký)

Protipovodňové a protierózne opatrenia

- P1 doplniť a skvalitniť verejnú zeleň v urbanizovanom prostredí, zabezpečiť ochranu drevín v sídlach
- **P2 zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch v zastavanom území a zvyšovať podiel plôch na infiltráciu dažďových vôd**
- P3 rekultivovať areály ťažby, skládok a výstavby po ukončení prevádzky resp. činnosti
- P4 zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch a plôch bez vegetácie v rekreačných a športových areáloch, lyžiarske svahy zatravníť, budovať technické opatrenia spomaľujúce odtok
- **P5 zmeniť poľnohospodársky pôdu na trvalé trávne porasty alebo na remízky či inú nelesnú drevinovú vegetáciu (väčší retenčný priestor, redukcia nutrientov a pesticidov),**

- **P6** preferovať agrotechnické postupy zvyšujúce retenčnú schopnosť pôdy
- **P7** vytvárať prirodzené prekážky povrchovému odtoku – medze, trávnaté pásy, ochranné pásy zelene (stromy a kry), pôdne stupne (skrátene dĺžky svahu a zníženie povrchového odtoku)
- P8 znížiť resp. zachovať nízku intenzitu využívania lúk a pasienkov
- P9 zalesniť TTP a lesy zaradiť do kategórie ochranné lesy a dodržiavať z toho vyplývajúce zásady hospodárenia v lesných porastoch
- P10 pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy využívať ľahké mechanizačné prostriedky (zníženie zaťaženia pôdy, povrchového odtoku a erózie),
- P11 voliť čo najšetrnejšiu technológiu ťažby, primeranú sklonu svahu, vzdialenosti od vodných tokov a stavu brehových ochranných pásiem, tým zvyšovať počet približovacích línií, obmedziť používanie dopravných a približovacích prostriedkov s príliš veľkým merným tlakom na pôdu a technológie s nadmerným pohybom mechanizmov po porastoch (zníženie povrchového odtoku a erózie)
- P12 zabezpečiť optimálne druhové a vekové zloženie lesných porastov, aby sa v maximálnej miere zvýšila retenčná schopnosť týchto plôch
- P13 previesť lesy hospodárske na lesy s ochrannou funkciou a dodržiavať z toho vyplývajúce zásady hospodárenia v lesných porastoch, vyhlasovať ochranné lesy ako regulátora odtoku
- P14 vyhnúť sa konštrukciám lesných ciest koncentrujúcim a urýchľujúcim odtok (vhodnejšie sú cesty s vozovkou sklonenou k násypovému svahu, z ktorých voda nekoncentrovane steká do porastov)
- P15 zohľadňovať hlavnú funkciu brehových porastov (zabezpečenie stability brehov, vrátane brehovej vegetácie, pred poškodením počas povodňových prietokov a zabezpečenie predpokladanej kapacity prietokového profilu)
- P16 vychádzať pri starostlivosti o stromové brehovú porasty z posudzovania ich celkového zdravotného stavu, stability, podomletia vodou (nevhodné, poškodené a nestabilné stromy odstrániť, stabilné pne s pevne ukotvenými koreňovými sústavami ponechať - naďalej plnia spevňovaciu funkciu na brehu vodného toku).

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska zachovania krajinného obrazu a krajinného rázu

- vytvárať podmienky pre oživenie poľnohospodárskych aktivít využiteľných aj z hľadiska rozvoja agroturistiky
- je dôležité zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifik, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- zabezpečenie harmonického vývoja obce v súlade s jej minulosťou, rešpektovať, chrániť kultúrne dedičstvo
- vytvoriť podmienky pre realizáciu Golfparku v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou (ÚPN VÚC a jeho ZaD).

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva

- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok),
- udržať čo najvyššiu biodiverzitu, ktorá vyplýva zo zachovania čo najväčšej rozmanitosti biotopov, zachovanie prirodzených kosienkových a pasienkových lúčnych fytoocenóz ich údržbou a obhospodarovaním (kosenie, pasenie),
- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov ,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- v prípade výsadby lesných kultúr zabezpečiť, aby sa štruktúra a druhové zloženie blížilo pôvodnému lesu
- zabezpečiť ochranu brehových porastov,
- podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zachovanie a zabezpečenie manažmentu mokradňových lokalít v území,
- vytváranie podmienok pre rozširovanie a stabilizáciu mokradňových spoločenstiev,
- zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu invázných druhov rastlín v území,
- zaviesť pravidelný monitoring genofondovo významných lokalít.

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany živočíšstva

- zabezpečenie celoročnej ochrany niektorých druhov, ktoré si to vyžadujú, vrátane územnej ochrany hniezdnych a potravných biotopov, pri každej legislatívnej zmene v oblasti druhovej ochrany (zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon CITES, poľovný zákon, príslušné vyhlášky a pod.),
- zabezpečenie propagačno-výchovných aktivít za účelom šírenia osvedčenej ošetrovateľskej praxe u rôznych cieľových skupín,
- vylúčiť akékoľvek nekontrolované a neodborné vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- v lesnom hospodárstve uplatňovať postupy čo najmenej zasahujúce do tokov,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystému vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),

- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okrajom (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v zastavanom území vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- v záujme ochrany vtákov zalietajúcich sem za potravou, je potrebné zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím ošetriť buď zábranami proti dosadaniu vtákov, alebo ešte lepšie nahradiť súčasné konzoly novými so závesnými izolátormi a nosičmi vedenia.

Starostlivosť o komplexy lesných biotopov

- v maximálnej miere uplatňovať prírode blízke spôsoby obhospodarovania lesov (princípy programu Pro silva), využívať čo najjemnejšie spôsoby obhospodarovania (podrastový hospodársky spôsob na čo najmenších obnovných prvkoch, účelový výber),
- maximalizovať podiel prirodzenej obnovy, pri umelej obnove smerovať k obnove prirodzeného drevinového zloženia,
- zachovávať alebo obnovovať pôvodné drevinové zloženie porastov, nezakladať monokultúry ihličnatých či nepôvodných drevín,
- cielene odstraňovať invázne druhy drevín,
- obnovu lesov realizovať tak, aby nedochádzalo k prieniku alebo zvýšeniu početnosti invázných druhov drevín, vhodnými spôsobmi odstraňovať tieto dreviny z lesov,
- ponechávať dostatočné množstvá starých porastov, skupín stromov i jednotlivých starých a dutinových stromov, stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre (najmä hrubé),
- minimalizovať poškodenie porastov, pôdneho a vegetačného krytu, vodných tokov a špecifických biotopov voľbou vhodných technológií ťažby, približovania a dopravy dreva,
- minimalizovať použitie chemických látok,
- optimalizovať hustotu lesnej dopravnej siete, zabezpečovať dôslednú a včasnú údržbu lesných ciest s cieľom minimalizácie erózie a urýchľovania odtoku,
- hospodárske opatrenia plánovať a realizovať tak, aby boli minimalizované resp. vylúčené negatívne vplyvy na vzácne druhy fauny a flóry,
- podporovať realizáciu vodozádržných opatrení v lesnej krajine.

Manažmentové opatrenia vhodné pre biotopy nelesnej drevinovej vegetácie

Optimálny manažment nie je u všetkých typov biotopov patriacich do uvedenej skupiny rovnaký. Môže pozostávať napr. z udržiavania nezapojeného porastu, odstraňovania vzrastnejších druhov náletových drevín, extenzívnej pasvy, ale aj z ponechania porastov na prirodzený vývoj. Odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorazovo.

Je vhodné zvýšiť pestrosť krajinných prvkov, na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás extenzívne využívaný (najlepšie pasený, alebo s časťami pasenými a časťami kosenými), tvorený trvalými trávnatými porastami s pestrým zastúpením foriem nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie (medze, líniové porasty, remízky, solitéry, porasty krovín), pričom podiel drevín by sa mal smerom k okraju lesa zvyšovať a mal by prispieť k zvýšeniu jeho členitosti. obnova líniových výsadiel v kalamitnom stave (hlavne ovocné aleje).

Je potrebné:

- v prípade potreby NDV dopĺňať o druhy drevín vhodné pre danú lokalitu (potenciálna vegetácia),
- ak sa vyskytujú invázne a ruderalné rastlinné druhy, odstraňovať ich.
- udržiavať mimolesnú, stromovú a krovinnú zeleň na neproduktívnych plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych erózných plochách, medziach a pod.

Starostlivosť o komplexy biotopov vodných tokov a ich sprievodnej vegetácie

- podporovať všetky ekologicky prijateľné opatrenia, vedúce k zadržaniu vody v území, zlepšeniu stavu ekosystémov vodných tokov a ich okolia.
- v krajine hospodáriť tak, aby sa predchádzalo príčinám potenciálnych povodní, ktorými sú okrem vysokých zrážkových úhrnov najmä chyby v podobe zástavby nivy a rýchleho odtoku vody z krajiny. Opatrenia zamerať na spomalenie, zadržanie, alebo zvýšenie retencie vody, k čomu možno využiť rôzne možnosti:
 - zmena hospodárenia na poľnohospodárskych plochách (zlepšenie fyzikálnych vlastností pôd,
 - zmena spôsobu hospodárenia a zastúpenia plodín a kultúr),
 - zmena krajinných štruktúr smerom k pestrejším a subtilnejším, rozbitie veľkých celkov a vytvorenie retenčných mikroštruktúr (rozdelenie pozemkov, striedanie plodín, medze, remízky, zasakovacie priekopy),
 - riadená inundácia do vybraných lokalít v územných nivách,
 - dosadba sprievodnej vegetácie vodných tokov v rámci rešpektovania legislatívneho rámca.
- dodržiavať ochranné pásma vodných tokov:
- V zmysle ust. § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách platia nasledovné ochranné pásma:
- pri vodnom toku Livina rešpektovať 10,0 m pobrežný pozemok od brehovej čiary,
- pri ostatných uvedených drobných vodných tokoch rešpektovať 5,0 m pobrežný pozemok od brehovej čiary

- odstrániť resp. spriechodniť existujúce bariéry a nevytváranie nových, na biokoridoroch nepovoľovať budovanie MVE,
- zakázať komerčnú ťažbu štrku v riečišti biokoridorov,
- minimalizovať výrubu v brehových porastoch popri tokoch (hlavne biokoridoroch), s výnimkou odstraňovania vývrátov, suchých a dolámaných stromov alebo konárov krov, ktoré zasahujú do vody,
- likvidovať porasty inváznych druhov,
- neurbanizovať plochy v tesnej blízkosti tokov (hlavne biokoridorov), minimalizovať regulácie brehov a zásahy do koryt vodných tokov,
- vytvárať podmienky na minimalizáciu znečistenia tokov komunálnym a priemyselným odpadom.

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej krajiny

- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť, preferovať využitie poľnohospodárskej pôdy hustosiatymi porastami,
- priestorové usporiadanie pôdnych celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevnic s protieróznym účinkom.
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby je dôležité z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- rešpektovať pásy ekostabilizačnej zelene pozdĺž účelových komunikácií medzi plochami poľnohospodárskej pôdy, realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom NDV, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch,
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných biotopov realizovať v súčinnosti so zatravnovaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou.
- postupne zmeniť štruktúru poľnohospodárskej krajiny
 - výrazne znížiť veľkosť blokov ornej pôdy,
 - diverzifikovať pestované plodiny,
 - minimalizovať použitie chemických látok, uprednostňovať biologické spôsoby ochrany rastlín a boja proti živočíchom a rastlinám škodiacim záujmom poľnohospodárstva,
 - zakladať vetrolamy, remízky, stromoradia, poľné lesíky,
 - malú časť pôdy ponechať dočasne úhorom.

Eliminácia stresových faktorov

- realizovať účinné opatrenia na odstránenie kolízií veľkých cicavcov s dopravnými prostriedkami - dôkladne zmonitorovať migračné koridory fauny pretínajúce hlavné cestné ťahy a v prípade potreby navrhnuť a vybudovať funkčné prechody pre faunu a naviesť migrujúce živočíchy do priestorov prechodov (mosty, podchody, ekodukty)
- odstrániť, resp. spriechodniť existujúce migračné bariéry na vodných tokoch:
 - nevytvárať nové bariéry na vodných tokoch,
- zabezpečiť biologicky nevyhnutný prietok v tokoch
 - na základe odborných analýz stanoviť biologicky nevyhnutný minimálny prietok vody pod odberom,
 - zabezpečiť prehodnotenie vydaných povolení na odber vody,
 - dôsledne kontrolovať dodržiavanie stanovených prietokov.
- eliminovať stresové faktory spôsobujúce úhyn živočíchov v krajine
 - vyhľadávať a odstraňovať „pasce“ kde dochádza k úhynom živočíchov,
 - na elektrické vedenia inštalovať zábrany eliminujúce zásah dosadajúcich vtákov elektrickým prúdom a zviditeľňovače znižujúce riziko nárazu vtákov do vedení,
 - zvýšiť a zefektívniť kontrolu environmentálnej kriminality,
 - využiť všetky dostupné spôsoby znižujúce úhynu živočíchov pri kosbe a zbere poľnohospodárskych plodín,
 - eliminovať negatívny účinok nezabezpečených úsekov elektrických vedení,
 - regulovať a usmerniť urbanizáciu stredísk cestovného ruchu do vymedzených zón, mimo interakciu s hodnotným prírodným prostredím.

Revitalizačné opatrenia v boji proti inváznym druhom rastlín

- odstraňovať invázne druhy rastlín a živočíchov
 - dôsledne obmedzovať šírenie inváznych druhov rastlín z existujúcich ohnísk šírenia (neriadené skládky, rumoviská, nevyužívané plochy),
 - rozširovanie nepôvodných druhov rýb a eliminovať rozširovanie inváznych druhov.
- Manažmentové opatrenia vhodné na elimináciu inváznych druhov rastlín:
 - Mechanické odstraňovanie

Pastva - prichádza do úvahy len na lokalitách s ojedinelým výskytom a na stanovištiach s trávno-bylinným typom vegetácie.

Kosenie - najefektívnejší výsledok je možné dosiahnuť opakovaným kosením vo vegetatívnej fáze, čiže pred tvorbou kvetov alebo súkvetia. Účinok je analogický s pastvou, ale zároveň obmedzuje vznik pôdnej zásoby semien a ich ďalšie rozširovanie na nové lokality.

Orba - je vhodná najmä na veľkoplošných rovinatých stanovištiach, pričom je nutné poorané plochy následne osiať, najvhodnejšie pôvodnými a konkurencie schopnými druhmi rastlín.

Orezávanie súkvetí.

Vypaľovanie - pri dodržaní zásad ochrany prírody a ďalších bezpečnostných predpisov je možné tento spôsob eliminácie aplikovať najmä na stanovištiach antropogénneho pôvodu s prevahou ruderalných druhov, aby nepriaznivý účinok na cennejšie floristické alebo faunistické prvky bol čo najmenší. Treba mať ale na zreteli, že jednorázovým vypaľovaním rastliny nezničíme, a preto je potrebné na druhý rok lokalitu opakovane ošetriť či už znovu vypálením, mechanicky, chemicky alebo kombinovane. Vypaľovaním sa ničí len nadzemná časť rastlín, ale zásoba semien ako i podzemné orgány rastlín ostávajú nepoškodené.

-Chemické odstraňovanie

Vzhľadom na pôsobenie chemických prípravkov na ekosystémy, mala by byť táto možnosť odstraňovania invázných rastlín využívaná čo najmenej. Môže sa využívať na likvidáciu rastlín na tých stanovištiach, kde samostatne vykonané mechanické odstraňovanie nebude dostatočne účinné alebo na miestach so sťaženým prístupom (napr. cestné násypy, navážky a iné antropogénne stanovišťa). Je vhodné aj na ošetrovanie veľkoplošných zárastov.

-Kombinovaný spôsob odstraňovania

Tento spôsob treba využívať na rozsiahle, vysoké a husté porasty, kde samotná mechanická alebo chemická aplikácia nie je dostatočne účinná, resp. jednotlivé mechanické alebo chemické ošetrenie by si vyžadovalo dlhodobu opakovaný manažment. V takom prípade je treba najprv vysoké porasty pokosiť a regenerujúce časti rastlín chemicky ošetriť.

Po odstránení akéhokoľvek porastu invázných druhov rastlín je žiadúce, aby plocha nezostala bez využitia, ale aby sa okamžite obnovil vegetačný kryt, napr. vysadením krov, stromov alebo trávnatých porastov tvorených najmä domácimi druhmi.

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany abiotických zložiek

- vegetačné zabezpečenie erózne ohrozených plôch hlbokokoreniami druhmi pôvodných drevín,
- ponechať plochy s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, nepovoliť holoruby zamedziť obnažovanie pôdy,
- ekologická optimalizácia využívania pôdneho fondu- pestovanie plodín s nízkou protieróznou účinnosťou len na plochách so sklonom do 3°, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na omej pôde,
- technické zabezpečenie výmoľov a erózných rýh.

Navrhované opatrenia v oblasti odpadov

- predchádzať vzniku odpadov vhodnou propagáciou a osvetou
- uprednostňovať materiálne zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním
- podporovať aktivity zamerané na zhodnocovanie odpadu
- zvýšiť podiel separovaného zberu
- odstraňovať staré záťaž, nepovolené skládky odpadov a zabrániť ich opätovnému vytváraniu

Návrh legislatívnej ochrany

V záujmovom území nie sú navrhnuté žiadne prvky MÚSES na legislatívnu ochranu.

Návrh opatrení

- udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajnotvorných prvkov
- doplniť základnú sieť ochrannej a izolačnej vegetácie pozdĺž jestvujúcich vodných tokov, kanálov, ciest, komunikácií, čo predstavuje minimálny záber pôdy (poľnohospodárskej) s efektom zníženia jej ohrozenia a znehodnocovania, obnoviť pôvodné aleje stromov a doplniť nové
- plochy výrobných areálov doplniť vegetačným bariérovým koridorom
- pri prípadnom výrube drevín mimo lesných pozemkov je potrebné postupovať podľa § 47 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak orgán ochrany prírody (Obecný úrad Dvorec) nariadi náhradnú výsadbu podľa § 48 uvedeného zákona, treba uprednostniť geograficky pôvodné druhy drevín.
- pre tie lokality, ktoré sa nachádzajú v dotyku s prvkami ÚSES, je potrebné zabezpečiť dostatočné ekostabilizačné opatrenia na zachovanie ich funkčnosti.

Riešenie predmetného územného plánu rešpektuje všetky uvedené požiadavky ochrany prírody a krajiny a aplikuje ich v návrhu v príslušnej funkčnej štruktúre, kapacitných regulatívoch ako i opatreniach na vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene.

C.II.8.3 Funkčné členenie katastra

Funkčný typ obce je obytná, poľnohospodárska, prímestská s obytnou, resp. obytno-rekreačnou a poľnohospodárskou funkciou.

Z hľadiska funkčnej štruktúry je územie katastra tvorené:

- sídelná urbanizovaná krajina

-obytné územia, resp. zmiešané územia bývania s občianskou vybavenosťou, alebo rekreáciou a športom,
-rekreačné územia

- kultúrna poľnohospodárska (oráčinová) krajina
- poloprírodná krajina nadväzujúca na kultúrnu poľnohospodársku krajinu
- lesná krajina (len v malej miere)

Z hľadiska plošného rozmiestnenia prvkov je územie výrazne rozčlenené na tieto časti:

Riešené územie je z hľadiska krajinoekologického nadmerne odlesnené a prevažne s poľnohospodárskym využitím.

- zastavaná časť obce sa rozkladá pozdĺž cesty III/1827 a čiastočne III/1842 s výbežkami miestnych komunikácií. Zástavbu tvorí obytné územie s plochami záhrad a sadov územia športovo – rekreačné, cintorín a areál kaštieľa
- zastavaná časť obce je obklopená prevažne veľkoplošne obrábaná ornou pôdou, obmedzene plochami trvale trávnatého porastu
- pozitívne pôsobiacimi prvkami a javmi sú vodné toky so svojou sprievodnou vegetáciou a nevelké roztrúsené plochy lesa v severovýchodnej časti katastra a enklávy nelesnej drevinnej vegetácie (NDV) plošnej, líniovej i solitérnej.

Líniové prvky sietí infraštruktúry prepájajú sídla najkratšou trasou, ktorá fragmentuje krajinu bez ohľadu na jej krajinnú a ekologickú hodnotu. Patria sem najmä cestné komunikácie a elektrické vedenie. V prípade obce Dvorec nie sú tieto koridory natoľko významné, takže ich negatívne vplyvy na krajinu sú veľmi mierne.

Tabuľka súčasného využitia plochy katastrálneho územia obce

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PôDA V ÚZEMÍ KATASTRA	266,0852	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	227,6079	85,54%
orná pôda	208,6623	91,68
záhrada	14,2623	6,27
ovocný sad	1,7250	0,76
trvalý trávnatý porast	2,9583	1,30
nepoľnohospodárska pôda	38,4 773	14,46
lesný pozemok	8,3824	22
vodná plocha	6,9623	18
zastavaná plocha a nádvorie	19,4951	51
ostatná plocha	3,6375	9

Zdroj: PHRaSR obce Dvorec 2016-2025

C.II.8.4 Ekologická stabilita krajiny

Klasifikácia územia bola vykonaná na základe biotickej významnosti. Jej cieľom je vyčlenenie plôch s približne rovnakým stupňom ekologickej stability.

Ekologická stabilita krajiny je súhrn pozitívnych vlastností biotechnických prvkov, ktoré umožňujú udržiavať jej rovnovážny stav, resp. jej odolnosť voči rušivým vplyvom. Ekologickú rovnováhu možno definovať aj ako schopnosť ekosystému vrátiť sa po prerušení vonkajších vplyvov, ktoré deformovali daný stav, do pôvodného stavu, bez nutného vkladu potrebnej dodatkovej energie.

Zabezpečenie ekologickej stability vychádza z tézy, že je potrebné od seba izolovať jednotlivé ekologicky labilné časti sústavou stabilných a stabilizujúcich ekosystémov.

Klasifikácia riešeného územia na základe biotických prvkov hodnotí stabilitu reálnych ekosystémov s použitím 6-stupňovej stupnice, hodnotené sú len plošné prvky sekundárnej krajinnnej štruktúry (SKŠ).

Klasifikácia územia

stupeň biotickej významnosti	hodnotenie významu prvkov SKŠ z hľadiska ekologickej stability
0	bez významu (napr. zastavané plochy a komunikácie, hospodárske areály, budovy, cestné komunikácie)
1	veľmi malý význam (orná pôda veľkabloková)
2	malý význam (orná pôdy maloplošná, záhrady, záhumienky)

3	stredný význam (intenzifikované lúky, umelé štruktúry NDV, poľnohospodársky nevyužívané plochy)
4	veľký význam (lúky a lesy s prevahou prirodzene rastúcich druhov, prirodzené sukcesné spoločenstvá, prirodzená NDV)
5	veľmi veľký význam (prirodzené a prírodné lesy, prírodné travinné spoločenstvá, neregulované vodné toky, brehové porasty prirodzených vodných tokov a pod.)

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ

Prvky SKŠ	Stupeň biotickej významnosti	Výmera prvkov SKŠ (m ²)
Lesné pozemky	5	8,3824
NDV plošná, líniová, solitérna, brehové porasty	5	
TTP – intenzívne pasienky	4	2,9583
Záhrady a sady	3	15,9873
Chmeľnice (mimo obvodu PPÚ)	2	0
Veľkobloková orná pôda	1	208,6623
Vodné toky prirodzené, neregulované	5	6,9623
Zastavané plochy	0	19,4951

Pre administratívne územie obce Dvorec je v RÚSES okresu Bánovce nad Bebravou stanovený koeficient ekologickej stability (KES) 1,48, t.j. 2. stupeň – nízka ekologickej stability (priestor ekologickej nestability s veľmi malou ekologickej významnosťou). Ekologická kvalita priestorovej štruktúry krajiny je nepriaznivá (priaznivá len na severe katastrálneho územia).

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ – návrh

Tabuľka porovnania súčasného stavu a návrhu

druh	jestvujúci stav		návrh	
	ha	%	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	266,0852	100%	266,0852	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	227,6079	85,54%	*113,5674	*42,68
orná pôda	208,6623	91,68	*102,100	
záhrada	14,2623	6,27		
ovocný sad	1,7250	0,76		
trvalý trávnatý porast vrátane golf parku	2,9583	1,30	*106,5172	*40,03
nepoľnohospodárska pôda	38,4 773	14,46	46,0006	17,29
lesný pozemok	8,3824	22	8,3824	22
vodná plocha	6,9623	18	6,9623	18
zastavaná plocha a nádvorie	19,4951	51	27,0184	70,2
ostatná plocha	3,6375	9	0,0730	0,11
ekostabilizačná vegetácia			3,4221	8,89

Zdroj: PHRaSR obce Dvorec 2016-2025

*údaje sú odhadom, sú výrazne ovplyvnené golfparkom - zámerom prebratým zo Záväzných častí ÚPN VÚC TSK

Koeficient ekologickej stability vyplývajúci z návrhu ÚPN O Dvorec

KES je výrazne ovplyvnený navrhovaným golf parkom, ktorého riešenie pri spracovaní ÚPN O Dvorec nebolo známe, preto ani prvky SKŠ nie je možné v súčasnosti presne zapracovať do výpočtu. Je však predpoklad, že KES bude spieť k výrazne lepším hodnotám, pretože sa zmení orná pôda na plochy trvalého trávnatého porastu, nerastnej stromovej a krovinej vegetácie, ... ktoré majú stupeň biologickej významnosti vyšší než orná pôda. Pre výpočet KES je použitý súhrnný priemerný stupeň biologickej významnosti predpokladaných prvkov SKŠ – 3,5.

Predmetný ÚPN O Dvorec mení výmery SKŠ nasledovne:

Prvky SKŠ	Stupeň biotickej významnosti	Výmera prvkov SKŠ (ha)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
-----------	------------------------------	------------------------	---------------------------------------

orná pôda	1	102,1000	102,1000
záhrada a sady	3	16,0000	48,0000
trvalý trávnatý porast	5	2,9583	14,7915
ekostabilizačná vegetácia	4	3,4221	13,6884
lesný pozemok	5	8,3824	41,7111
vodná plocha	5	6,9623	34,8115
zastavaná plocha a nádvorie	0	27,0184	
ostatná plocha	0	0,0730	
golf park	3,5	*103,00	360,5000

Výpočet koeficientu ekologickej stability (KES) bol zrealizovaný metódou klasifikácie územia podľa miery ekologickej stability vegetácie (t. j. biotickej **významnosti**), ktorá je odporúčaná pri územiach s väčšou rozmanitosťou druhov pozemkov na základe nasledovných údajov (návrh):

Stupeň ekologickej stability podľa biotickej významnosti		Plocha jednotlivých stupňov ES (m ²)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
Bez významu	0	27,1460	0
Veľmi nízka	1	102,1000	102,1000
Nízka	2	0,0000	0
Stredná	3	16,0000	48,0000
	3,5	103,00	360,5000
Vysoká	4	3,4221	13,6884
Veľmi vysoká	5	18,3030	91,5150
		Plocha záujmového územia (m ²) 2660000	Súčet súčinov (m ²) 6158034

KES 5 = (Σ Si * Pi)/Pz	2,32
-------------------------------	-------------

Pi – plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajiny s rovnakým stupňom biotickej stability),

Si – stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

Pz – plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Na základe takéhoto výpočtu je koeficient ekologickej stability vyplývajúci z návrhu ÚPN 2,32.

Po zrealizovaní zámerov navrhovaných predmetným územným plánom vrátane golf parku dôjde teda k zvýšeniu ekologickej stability územia. Najvyšší podiel na tomto výsledku má fakt, že golf park zvýši stupeň biotickej významnosti svojho územia a plochy ekostabilizačnej vegetácie (okrem golf parku) sa zväčšia na úkor ostatnej plochy.

Čiastočná eliminácia možného negatívneho vplyvu na výšku koeficientu ekologickej stability bude kompenzovaná aj navrhovanými alejami pozdĺž ostatných komunikácií a cyklotrás, ktoré sú situované na plochy poľných ciest navrhnutých pozemkovými úpravami. Rozvojové lokality sú navrhované prevažne na plochách ornej pôdy.

Z vyššie uvedeného vyplýva že pôjde po zrealizovaní zámerov predmetného ÚPN O o územie so strednou ekologickou stabilitou s priaznivejším vývojom.

C.II.9 Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

C.II.9.1 Súčasný stav a rozbor

K 31.12.2021 mala obec 476 obyvateľov. Vzhľadom v malej výmere katastrálneho územia je územie obce pomerne husto osídlené – 165 obyvateľov/km². Priemerná hustota osídlenia okresu Bánovce nad Bebravou je 83 obyvateľov/km². Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov sa obec javí ako dlhodobo stabilizovaná. V roku 1900 žilo v obci 183 obyvateľov, v roku 1948 - 382, v 1965 - 491, v 1980 - 470, v 1991 - 388, v 2001 - 423, v 2011 - 440.

Štruktúra obyvateľstva obce

V roku 2021 sa uskutočnilo sčítanie obyvateľstva, domov a bytov (SODB), ktoré zaznamenalo v obci nasledovné stavy:

Vývoj počtu obyvateľov

1900	1948	1965	1980	1991	2001	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	15.9.2024
183	382	491	470	388	423	440	430	421	430	442	463	475	489	481

zdroj: Obec, PHSaSR Dvorec, internet.stránka obce a SODB2021

Veková štruktúra

vek 0-65+			vek 0-14	produktívny vek	vek 65+	priemerný vek
spolu	muži	ženy				spolu
475	243	232	71	324	80	40,69
100%	51,16 %	48,84%	14,95%	68,21%	16,84%	

zdroj: SODB21

Náboženské vyznanie

bez náboženského vyznania	66	13,89 %
rímskokatolícke	369	77,68 %
cirkev adventistov 7. dňa	14	2,95 %

Vzdelanie

základné	72	13,89 %
stredoškolské	295	77,68 %
vysokoškolské	50	2,95 %

Zamestnanosť

Zamestnanosť, resp. nezamestnanosť je jedným zo sprievodných javov trhovej ekonomiky a stále viac sa stáva ekonomickým a sociálnym problémom regiónov a obcí samotných. Dvorec ako prímestská obec má prevažnú časť obyvateľov zamestnaných v Bánovciach nad Bebravou. Zmeny v slovenskej ekonomike sa však vo všeobecnosti prejavujú v súčasnosti pomerne nízkym % nezamestnanosti hlavne na území, v ktorom sa nachádza i obec Dvorec. To má za následok zvýšenie životnej úrovne obyvateľov, podnecuje rozvoj obcí a regiónov.

ekonomicky aktívny	259	13,89 %
nezamestnaní		do 10 %

Zdravotný stav obyvateľstva

Obec nemá spracovanú štatistiku, ktorá by zhodnocovala zdravotný stav obyvateľstva. Predmetný ÚPN O pri dodržaní záväzných regulatívov predovšetkým týkajúcich sa životného prostredia nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, rozvojové návrhy v oblasti rozvoja obytnej zóny (kvalitnejšie, zdravšie bývanie v pokojnom prostredí). Obec vo svojom katastri nemá a ani ÚPN O nenavrhuje výrobné územie. Dôsledkom toho ani nedochádza k zníženiu kvality ovzdušia, zvýšenie hladiny hluku. Taktiež nedochádza k nadmernej zastavanosti územia, čo by si vyžiadalo i vyššie zaťaženie dopravou.

Rozbor demografického potenciálu a prognóza vývoja obyvateľstva

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný po prechodnom poklese znova rast.

Pre spracovanie ÚPN O Dvorec je veľmi dôležitá prognóza vývoja počtu obyvateľov, pretože je potrebné priestorové a funkčné riešenie spracovať tak, aby zodpovedalo predpokladanému vývoju v oblasti demografie. Je tiež potrebné podporiť riešením ÚPN O strategické ciele a priority rozvoja obce uvedené v PHRaSR a pripraviť podmienky v území.

V obci Dvorec najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (65,49%), najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku (14,1%). Spomínané javy sa odzrkadľujú v indexe vitality, ktorý v roku 2014 dosahoval hodnotu 69,04 t. j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci Dvorec 0,69 obyvateľa v predproduktívnom veku. V roku 2021 dosahoval hodnotu 69,06 t. j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci Dvorec 0,69 obyvateľa v predproduktívnom veku. Z uvedeného vyplýva, že síce stúpa počet obyvateľov predproduktívneho veku, ale vzhľadom na fakt, že stúpa aj počet obyvateľov poproduktívneho veku, sa index vitality nemení. Za veľmi priaznivý demografický vývoj by sa dalo považovať zvyšovanie indexu vitality až hodnotu 100% pri zvyšovaní počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

V súvislosti s doterajším vývojom demografického salda sa dá predpokladať nárast počtu obyvateľov z dôvodu vytvárania priaznivých podmienok pre bývanie, ako aj vzhľadom na snahu zlepšovať socio-ekonomickú situáciu

obyvateľstva. Uvedené by sa mohlo prejavíť v postupnom zlepšovaní vekovej štruktúry obyvateľstva. V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce je potrebné uvažovať s nárastom tak, aby obec zodpovedala nielen veľkosťou a počtom obyvateľov svojmu významu (viď kapitolu e.), ale aj občianskou a technickou vybavenosťou zabezpečujúcou v obci zodpovedajúci komfort.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým môže dôjsť postupným zabezpečovaním vhodných plôch s funkciou bývania k stabilizácii obyvateľstva. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť jednak prirodzeným rastom, ale aj z dosťahovania obyvateľov do obce. Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti. V tejto súvislosti treba zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov. Rozsah nárastu je však potrebné optimalizovať tak, aby sa nestratil charakter obce a obyvatelia i naďalej tvorili komunitu s pozitívnym vzťahom ku svojej obci a jej prírodným danostiam.

C.II.9.2 Navrhovaný stav obyvateľov v obci

V územnom pláne obce Dvorec sa uvažuje s naplnením stavu územia v návrhovom období, ktoré nie je exaktne časovo stanovené, ale zohľadňuje realnosť pripravenosti územia na plánovaný rozvoj v jednotlivých častiach obce. ÚPN O navrhuje 1045 obyvateľov a rekreatov spolu (nárast na 217%). Ich proporciu nevieme určiť, funkcia bývania a rekreácie sa miešajú v súčasných blokoch obytného územia a je predpoklad, že tomu bude tak aj v budúcnosti. Pre obec je však prioritou, aby obyvatelia tvorili čo najväčšiu časť.

Prognóza pre územný plán je uvažovaná ako optimálna hranica rozvoja obce s cieľom, aby boli rozvinuté všetky pozitívne demografické ukazovatele. Nápočet počtu obyvateľov počíta s obložnosťou RD 3,3, čo je totožná obložnosť so súčasnou v trvalo obývanom bytovom fonde.

Prírodný prírastok je možné predpokladať mierne rastúci v závislosti od reprodukčných skupín obyvateľstva. Ročný prírastok závisí od možnosti investovania do individuálnej bytovej výstavby a rekonštrukcie existujúcej, do podmienujúcich inžinierskych sietí potrebných pre bývanie, do občianskej vybavenosti (vrátane športovo-rekreačnej a hospodárstva a na území obce).

Kapacitu urbanistických blokov obytného a rekreačného územia vid' komplexnú tabuľku:

Kapacitu urbanistických blokov obytného územia

Funkčné bloky			Kapacita					
Blok č.	Funkcia	Regulačný sektor	stav		návrh		spolu	
			RD	obyv.	RD	obyv.	RD	obyv.
1	obytné územie	R3	5	súčasť bilancii jestvujúceho územia pri priemernej obložnosti 3,3 (obyvaných domov k 15.9. 2024 je 146)	14	46	19	63
2	obytné územie	R3	6		30	99	36	119
3	obytné územie	R3	6		18	60	24	79
4	obytné územie	R2	26		8	26	34	112
5	obytné územie	R1	17		1	3	18	59
6a,b	obytné územie	R2	37		8	26	45	149
7	obytné územie	R1	13		2	7	15	50
8	obytné územie	R2	48		5	16	53	175
9	obytné územie	R2	44		5	16	49	162
10	obytné územie	R1	9				9	30
11	obytné územie + cintorín	R2	10				10	33
12	obytné územie	R2	2				2	7
spolu			225	481	91	299	316	1045

Podrobnejší rozbor podľa jednotlivých blokov je v textovej časti ÚPN O, kapitole C – Doplnujúce údaje.

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

C.II.10.1 Ochrana kultúrnych hodnôt územia

Územný plán obce vychádza z týchto zásad:

- rešpektovanie zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- rešpektovanie pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v zozname pamätihodnosti obce, vytvorenom obcou Dvorec v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- rešpektovanie a ochrana územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,

- rešpektovanie a ochrana historicky a kultúrne hodnotných solitérov
- rešpektovanie a ochrana paleontologických a archeologických nálezísk zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z.
- rešpektovanie § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

C.II.10.2 Objekty vyhlásené za kultúrnu pamiatku

V katastri obce sa nachádzajú nasledovné nehnuteľné kultúrne pamiatky (NKP):

- Kaštieľ a park vo Dvorci zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) pod číslom 158/1-2, na pozemkoch parc. č. KN-C 1/1, 1/2, 1/3, k. ú. Dvorec,
- Park, ÚZPF č. 158/2, situovaný na pozemkoch parc. č. KN-C 1/1, 1/2, 1/3, k. ú. Dvorec.

Na uvedené národne kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany s jeho bezprostredným okolím. V zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno v bezprostrednom okolí kultúrnych pamiatky vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnych pamiatok. Bezprostredné okolie je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

C.II.10.3 Archeologické lokality

V katastri obce sú evidované archeologické náleziská.:

- severne od kaštieľa, na okraji vyvýšenej terasy nad ľavým brehom potoka Inovec zistené pohrebisko datované do 9. – 10. a 11. – 13. storočia.
- archeologické nálezy v okolí kaštieľa datované do 9. – 10. a 11. – 13. storočia zistené v rámci terénnych úprav
- paleontologické nálezy, konkrétne nález kostry mastodonta (tento fakt je spomenutý bez bližšieho opisu polohy nálezu)
- radiolaritová štiepaná industria, ktorá dokladá osídlenie z obdobia neolitu/eneolitu. nájdená v roku 1961 pod cintorinom

Počas stavebnej činnosti v katastri obce Dvorec je teda vysoký predpoklad odkrytia nových archeologických situácií, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých etapách realizácie územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

C.II.10.4 Objekty pamiatkového záujmu

Obec neeviduje objekty, ktoré by plánovala zaradiť medzi objekty pamiatkového záujmu.

C.II.10.5 Evidencia pamätihodností obce

Na základe § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela človeka a prírody, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce a ľudové zvyky. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predkladá obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V katastrálnom území sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

C.II.12 Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

C.II.12.1 Hluk, vibrácie

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj obce a javov, ktoré môžu ovplyvňovať využívanie územia, jeho požiadavky a technické vybavenie je potrebné, aby bolo dôsledne dodržané funkčné členenie obce, určené prioritne funkcie každého funkčného bloku.

Je potrebné v súlade s funkčným členením obce nepripustiť všetky druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápachy, intenzívna doprava a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

Hlukové pomery sú na území katastra obce Dvorec ovplyvnené hlavne dopravou z ciest III. triedy.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí, ktoré sa vyskytuje na území obce Dvorec

Kategória územia	Opis chráneného územia	Prípustné hodnoty ²⁾ (dB)	Hluk z dopravy		
			Pozemná a vodná doprava LAeq,p	Železničné dráhy LAeq,p	Hluk z iných zdrojov
					LAeq,p
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ²⁾ vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň večer noc	50 50 45	50 50 45	50 50 45

Podrobnejšie vid: Vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom v znení neskorších zmien a predpisov a vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška.

Ochrana proti hluku

- pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb sa musí zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.
- pri návrhu výstavby i drobných výrobných prevádzok na dotyku s obytnou zónou sa musí zabezpečiť ochrana vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia;
- nepripustiť všetky druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápachy, intenzívna doprava a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely;
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku nevykonávať intervenčné zásahy (prístavbu a dostavbu), ktorých dôsledkom by bolo prekročenie limitov hluku
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku realizovať intervenčné zásahy na zníženie hodnoty hluku (bariérová zeleň, oplotenie ...)
- v rozvojových plochách zmiešaných situovať bližšie k zdroju hluku objekty, ktoré tolerujú vyššiu hranicu hluku (plochy statickej dopravy, technické priestory občianskej a technickej vybavenosti..)
- pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií následnou podrobnejšou dokumentáciou posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom v znení neskorších zmien a predpisov a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška.
- umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe
- pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a

vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška.

Potrebné je aj brať do úvahy, postupné zavádzania opatrení aj v automobilovej doprave, kde by mali byť preferované autá s nulovými emisiami a minimálnym hlukom.

C.II.12.2 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

C.II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V riešenom území neboli identifikované zásadné environmentálne problémy. Tie, ktoré by bolo možné predsa len predvídať nie sú riešiteľné nástrojmi územného plánovania.

C.III HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI (PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRIAME, NEPRIAME, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, DOČASNÉ, DLHODOBÉ A TRVALÉ) PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Hlavným cieľom územného plánu obce je zabezpečiť vyvážený trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce s dlhodobým programom postupného naplňania zámerov a deficitov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov i obyvateľov ďalších dotknutých obcí.

Rozbor predpokladaného demografického vývoja pri postupnom naplňaní rozvojových zámerov predmetného územného plánu vid' kapitolu C.II.5.

Návrh ÚPN O prináša riešenia v oblasti rozvoja bývania a rekreácie. V súčasnosti sa v katastri obce Dvorec nenachádzajú plochy výroby (okrem rastlinnej na obrábanej pôde) a ani ÚPN O s plochami výroby neuvažuje pracovné príležitosti tohto druhu poskytuje susedné okresné mesto Bánovce nad Bebravou). V súvislosti s rozvojom týchto území aj nadväzná riešenia dopravy, technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti ako aj ekostabilizačné opatrenia, prinášajú skvalitnenie sociálnych, ekonomických a ekologických podmienok.

Zároveň sú implementované návrhy krajinnoekologického plánu, spracovaného v rámci prieskumov a rozborov predmetného územia. V návrhu ÚPN O sú zapracované ekostabilizačné opatrenia, ktoré z vyššie uvedeného hľadiska so sebou prinášajú celý rad pozitívnych riešení na skvalitnenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Návrh ÚPN O nenavrhuje žiadne plochy (napr. plochy výroby) ako bolo vyššie uvedené, ktoré by narúšali kvalitu životného prostredia obyvateľov obce.

V procese pripomienkovania a hodnotenia ÚPN O budú preverené a eliminované prípadné negatíva riešenia a tieto bude možné odstrániť, prípadne minimalizovať.

Návrh ÚPN O prináša konkrétne riešenia problémov, ktoré jednoznačne prispievajú k zlepšeniu životného prostredia i priamych a nepriamych vplyvov na zdravie obyvateľstva, eliminujú zdravotné riziko a zdravotné ohrozenie obyvateľov v oblasti: bývania, rekreácie a športu, dopravy.

Obec predmetnými riešeniami i ďalšími riešeniami zameranými na zvýšenie ekologickej stability budú mať pozitívne environmentálne dopady ako aj nepriamy vplyv na zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre život obyvateľov obce i širšieho okolia.

V návrhu územného plánu obce Dvorec sa uvažuje s naplnením stavu územia v etape: návrhové obdobie.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov. Rozsah nárastu je však optimalizovaný tak, aby sa nestratil charakter obce a obyvatelia i naďalej tvorili komunitu s pozitívnym vzťahom ku svojej obci a jej prírodným danostiam.

V koncepcii urbanistického rozvoja územia obce je systémovo riešené:

- eliminácia ohrozovania jednotlivých zložiek životného prostredia návrhom vhodných územných, priestorových a architektonických opatrení, najmä funkčného členenia územia,
- vytvorenie ochranných a bariérových plôch zelene pozdĺž dopravných koridorov,
- vytvorenie ochranných a bariérových plôch zelene okolo jestvujúceho poľného hnojiska ,
- v zastavanom území obce sú umiestnené enklávy vzrastlej parkovej zelene
- vytvorené sú priestorové podmienky pre:

-prijatie opatrení na znížovanie negatívneho dopadu znečistenia a poškodzovania životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva

-prijatie opatrení na dôslednejšie zvyšovanie zainteresovanosti znečisťovateľov a poškodzovateľov životného prostredia na odstraňovaní negatívnych dopadov na jeho kvalitu

-utváranie systémových podmienok pre transformáciu hospodárstva z energeticky a surovinovo náročných spôsobov spracovávania na energeticky a surovinovo racionálnejšie štruktúry s vyšším podielom finalizácie, s uplatňovaním dekontaminačných postupov a environmentálne vhodnejších technológií, s bezpečným uskladňovaním materiálov, predlžovaním ich životnosti a opätovným využívaním

-zvyšovanie intenzity monitoringu stavu životného prostredia v ohrozených oblastiach a zlepšovanie informovanosti a disciplinovanosti občanov obce

-dôsledné uplatňovanie disciplíny občanov pri uskladňovaní odpadu, disciplíny pri zbere, triedení, evidencii a zneškodňovaní odpadu z produkcie priemyselných a poľnohospodárskych zariadení na území obce

-riadené odpadové hospodárstvo v zmysle ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a programu odpadového hospodárstva

-hospodárne využívanie prírodných zdrojov,

-aplikovanie biologizácie poľnohospodárskej veľkovýroby,

Nulový variant by znamenal nekoordinované prístupy k jednotlivým funkciám v katastri obce, k zástavbe bez koncepčného podkladu s využitím plôch, ktoré sa ukázali pre rozvoj obce nevhodné (ochranné pásma, splavovanie ornice...), nadmerné zvýšenie počtu obyvateľov na úkor záberu chránenej poľnohospodárskej pôdy, prípadne

konzervovanie súčasného stavu (nevytváranie tlaku na rekonštrukciu technicky a morálne zastaraného bytového fondu).

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Návrh ÚPN O nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Pri zakladaní stavieb musí byť zohľadnený prirodzený geologický podklad. Rozvojové lokality nenavrhuje na zosuvných územiach (v k.ú. nie sú evidované zosuvné územia).

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery.

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu ÚPN O nebude mať negatívny vplyv na klimatické pomery. Pri dodržaní záväzných regulatívov (hlavne realizáciou návrhov na zlepšenie ekologickej stability, ako aj ďalšími opatreniami (doprava, návrh zelene, zadržiavanie vôd v území...) sa stanú mikroklimatické pomery priaznivejšími.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Vďaka skutočnosti, že obec Dvorec je plynofikovaná a tým sa do značnej miery zníži negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk.

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok a adaptačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- vo všetkých funkčných blokoch uvažovať len s malými zdrojmi znečistenia, nie je bavrhaná funkcie s veľkými, ba ani so stredným zdrojom znečistenia.
- zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií a v blízkosti poľného hnojiska (areál hospodárskeho dvora v Bánovciach nad Bebravou (časť Malé Chlievany) má stanovené ochranné pásmo, ktoré územie katastra zasahuje len veľmi okrajovo v nezastavanom území

Potrebné je aj brať do úvahy, postupné zavádzania opatrení aj v automobilovej doprave, kde by mali byť preferované autá s nulovými emisiami a minimálnym hlukom.

Hoci je obec plynofikovaná, energetickú situáciu bude potrebné riešiť aj iným spôsobom. Do úvahy prichádzajú hlavne alternatívne ekologické zdroje. Z ekologického hľadiska nie sú pre obec perspektívne ani fosilné palivá. Predpokladá sa zvýšené využívanie elektrickej energie na vykurovanie. Vhodné sa teda javia napríklad slnečné kolektory.

Pri dodržaní záväzných regulatívov územného plánu a príslušných právnych predpisov realizácia zámerov územného plánu neovplyvní životné prostredie v oblasti znečistenia ovzdušia nad povolené parametre, naopak je perspektíva zlepšenia parametrov týkajúcich sa emisií a imisií. Nepredpokladajú sa neprimerané priame negatívne vplyvy na životné prostredie v oblasti ochrany ovzdušia.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

V oblasti ochrany vôd sú všeobecne vytvorené podmienky ako:

- dodržiavať platné zákony a normy, najmä zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách
- zabezpečiť účinnú ochranu vôd pred degradáciou a ich trvalo udržateľné využívanie,
- regulovať poľnohospodársku chemizáciu v súlade s ochranou vodných zdrojov a poľnohospodárskej pôdy,
- zabrániť znehodnocovaniu podzemných vôd priesakmi
- dodržiavať ochranné verejných vodovodov a kanalizácií (dočasne vodotesných žump, malých certifikovaných ČOV)
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov vrátane príľahlého územia a inundačného územia

Záväzná časť návrhu ÚPN O uvádza:

- verejný vodovodu a verejná kanalizácia, úpravy vodných tokov, stavby na ochranu pred povodňami sú vodnými stavbami v zmysle § 52 vodného zákona, na povolenie ktorých je príslušný Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie - oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako špeciálny stavebný úrad. K vydaniu vodoprávneho povolenia na vodné stavby je potrebné predložiť osobitnú žiadosť s náležitosťami podľa § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

- k uskutočneniu stavieb vo vodách a na pobrežných pozemkoch, ktoré nevyžadujú vodoprávne povolenie, je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa § 27 ods. 1 písm. a) vodného zákona na základe osobitnej žiadosti a stanoviska správcu vodného toku.
- pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami počas realizácií stavieb a pri ich prevádzkovaní, bude stavebník rešpektovať ustanovenia § 39 vodného zákona a vyhlášky číslo 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
- pri plánovaní jednotlivých investičných akcií musí stavebník rešpektovať ustanovenia zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.
- vody z povrchového odtoku zo striech a spevnených plôch v max. miere zadržať v území akumuláciou (zachovať retenčnú schopnosť územia).

V oblasti protipovodňovej ochrany vyžaduje záväzná časť návrhu ÚPNO:

- rešpektovať zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami,
- rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch,
- pri údržbe potokov permanentne zabezpečovať voľný prietokový profil potokov a voľný odtokový profil pre vybudované priepusty na potokoch tak, aby sa zamedzilo možnému zaplaveniu okolitých objektov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov vrátane príľahlého územia,
- vyriešiť ochranu obce pred povodňami a pred splavovaním ornice v celej oblasti východnej časti katastra obce, (viď výkres č.2). Problém je teda potrebné riešiť komplexne, odborne samostatnou dokumentáciou.
- uplatňovať princíp zadržiavania vody v území (formou retenčných nádrží, vsakovacích systémov dažďových vôd a pod.), čím sa zabráni priamemu odvádzaniu dažďovej vody do vodných tokov a plôch.

Realizácia rozvojových zámerov návrhu ÚPN O v intenciách vyššie uvedených zásad neovplyvní výrazne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby. Tieto musia byť realizované v súlade s ochranou prírody a krajiny.

Nulový variant (pôvodná ÚPD) problematiku vplyvov na vodné pomery v potrebnom rozsahu neriešila, neriešila protipovodňové opatrenia a nestanovila ich ako verejnoprospešné stavby.

C.III.6 Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Realizácia rozvojových lokalít navrhovaných koncepciou riešenia nebude mať vplyv na kontamináciu pôdy ani fyzikálne degradačné procesy ako je veterná erózia a kompakcia pôdy. Naopak navrhuje konkrétne pôdochranné návrhy a opatrenia na zlepšenie súčasného stavu hlavne v oblasti pôdnej erózie

Záväzná časť návrhu ÚPN O uvádza požiadavky v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- rešpektovať nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a prílohu č.2 k nariadeniu - Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ).
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť,
- areál Golfparku navrhovaný vyššou ÚPD riešiť v súlade s návrhom RÚSES okresu Bánovce nad Bebravou – vykonávať zároveň ekostabilizačné opatrenia (vodozadržnú zeleň, obnovu zrušenej orechovej aleje..) a tiež rešpektovať, prípadne sfunkčniť (ak je poškodené) jestvujúce odvodnenie územia
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk, v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúk (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom nelesnej drevinovej vegetácie, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch.
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných a mokradových biotopov realizovať v súčinnosti so zatrávňovaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou,
- priestorové usporiadanie pôdnych celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevnic s protieróznym účinkom.
- z hľadiska kvalitatívnej ochrany poľnohospodárskej pôdy zostáva trvalou úlohou monitoring a ochrana pôdy pred vstupom cudzorodých látok, dekontaminácia a zvýšenie úrodnosti pôdy najmä organickým hnojením a vápnením.

Pri dodržaní záväznej časti ÚPN O nedôjde k negatívnym vplyvom na pôdu. S ohľadom na ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona 220/2004Z.z. pristupuje návrh ÚPN O veľmi zodpovedne k výberu vhodných lokalít pre svoj rozvoj. Z hľadiska vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely predložené riešenie zohľadňuje komplexne najvhodnejšie územia z hľadiska požiadaviek na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, z hľadiska požiadaviek obstarávateľa, kontinuity rozvoja obce, obmedzení vyplývajúcich z ochranných pásiem, ich pripravenosti a dopravnej prístupnosti.

Rozvojové lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

Pri dodržaní záväznej časti ÚPN O nedôjde k negatívnym vplyvom na pôdu.

Podrobnejšie viď kapitolu B.p v smernej časti ÚPN O Dvorec a kapitolu B.I.1 tohoto elaborátu.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Stav fauny, flóry a ich biotopov viď. kapitolu C.II.6.

Návrhom ÚPN O možno predpokladať vplyvy najmä na biotopy poľnohospodárskej krajiny. V navrhovaných rozvojových územiach dôjde k zmene vegetačného krytu a tým aj k zmene živočíšstva. Významnejšie spoločenstvá fauny a flóry sa viažu hlavne na plochy pozdĺž vodného toku Inovec identifikované terénnym prieskumom na jar 2024 vykonaným ŠOPR Správou Chránenej krajinskej oblasti Ponitrie. ÚPN O navrhuje migračné trasy voľne žijúcej zveri, ktorá sa presúva z fragmentov lesných porastov Podobkinho a Dvoreckého hája (Dvoreckej boriny) k vodnému zdroju — vodnému toku Inovec a k Haláčovskej priehrade a do lesných porastov Haláčovského hája. Dodržaním koeficientov zástavby bude dodržaná aj plocha zelene v zastavanom území, čo prispeje aj k zachovaniu jestvujúcej fauny v zastavanom území obce.

Dodržaním záväznej časti ÚPN O k negatívnym vplyvom na faunu a flóru nedôjde.

C.III.8 Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Realizáciou návrhov územného plánu dôjde síce k zmene priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, ale záväznými regulatívmi územný plán usmerňuje rozvoj územia tak, aby vplyv na krajinu a jej estetické vnímanie nemalo negatívny vplyv. Obmedzením výšky a formy zástavby je predpoklad zachovania tradičnej mierky vidieckej štruktúry a zástavby prímestskej obce.

Navrhované zmeny sú potrebné, pretože pokrývajú potreby obce v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti deficitné a obyvateľmi obce vyžadované. Ide hlavne obytné plochy.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Predmetným ÚPN O nie sú navrhované žiadne nové rozvojové lokality v územiach chránených podľa Zákona NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Návrh ÚPN O rešpektuje všetky prvky územného systému ekologickej stability územia.

Rozvojové plochy navrhované predmetným územným plánom na bývanie, občiansku vybavenosť, sociálnu infraštruktúru, rekreáciu sú riešené v súlade s jestvujúcimi a navrhovanými interakčnými prvkami ÚSES.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Návrh ÚPN O vytvára podmienky pre ochranu kultúrneho dedičstva a rešpektuje:

- zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- pamätihodností obce, ktoré budú zahrnuté v zozname pamätihodností obce v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- a chráni územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,
- a chráni historicky a kultúrne hodnotné solitéry
- a chráni možné archeologické náleziská v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Z hľadiska vplyvu riešenia predmetného územného plánu pri dodržaní regulatívov územného rozvoja zakotvených v záväznej časti územného plánu nebudú mať rozvojové návrhy vplyv na archeologické náleziská, kultúrne a historické pamiatky vrátane kultúrneho a spoločenského života obce. Naopak územný plán v dôsledku realizovania navrhovaných zámerov vytvára lepšie podmienky i pre rozvoj komunitného života obce.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V katastri obce nie je známy výskyt paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít.

C.III.12 Iné vplyvy.

Iné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli identifikované.

C.III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Návrh ÚPN O Dvorec je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Boli rešpektované právne predpisy týkajúce sa predmetného strategického dokumentu v oblasti ochrany a prírody a krajiny, životného prostredia a zdravia ľudí.

Na základe posudzovania v predošlých kapitolách a ich komplexného vyhodnotenia vyplýva, že navrhované riešenia predmetného územného plánu nemá podstatné vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom.

Hlavným cieľom územnoplánovacej dokumentácie je určiť zásady pre komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, vytvoriť rámec pre vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Bráni živelnému prístupu k využívaniu katastra obce a negatívne neovplyvňuje záujmové územie.

Navrhané opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V záväznej časti predmetného posudzovaného N ÚPN O sú stanovené regulatívy rozvoja územia, stanovené prípustné a nepripustné funkcie na jednotlivých rozvojových i jestvujúcich blokoch. Sú zapracované opatrenia na elimináciu minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného riešenia územia na životné prostredie a zdravie ľudí.

V N ÚPN O Dvorec sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia a ekologickej stability, ktoré boli navrhnuté vyššie uvedenými dokumentáciami a krajinoekologickým plánom spracovaným počas prieskumov a rozborov predmetného územia. Uvedené dokumentuje aj zvýšený koeficient ekologickej stability na 2,32. Viď kapitolu C.II.8.3

C.IV NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

V záväznej časti predmetného posudzovaného N ÚPN-O sú stanovené regulatívy rozvoja územia, stanovené prípustné a nepripustné funkcie na jednotlivých rozvojových i jestvujúcich blokoch. Sú zapracované opatrenia na elimináciu minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného riešenia územia na životné prostredie a zdravie ľudí.

V návrhu ÚPN O Dvorec sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia a ekologickej stability, ktoré boli navrhnuté vyššie uvedenými dokumentáciami a krajinoekologickým plánom spracovaným počas prieskumov a rozborov predmetného územia.

C.V POROVNANIE VARIANTOV ZOHľadŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU S NULOVÝM VARIANTOM

C.V.1 Nulový variant

Nulový variant by znamenal nevypracovávať predmetný ÚPN O Dvorec. Obec by teda nemala žiadnu schválenú územnoplánovacia dokumentáciu.

Dôvodmi na obstaranie Územného plánu obce Dvorec sú najmä:

- reagovanie na súčasné územno-technické, hospodárske a sociálne skutočnosti
- zosúladenie rozvoja obce so záväznými podmienkami rozvoja regiónu Trenčiansky samosprávny kraj v zmysle schváleného Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja, schváleného 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:
 - Zmeny a doplnky č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásila záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004;
 - Zmeny a doplnky č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011;
 - Zmeny a doplnky č. 3/2018 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 28.06.2018
- zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v obci a priľahlej krajine
- vytvorenie platnej a záväznej koncepcnej platformy pre umožnenie využívania hospodárskej pomoci Európskej únie najmä pri realizácii rozvojových programov..
- stanovenie regulatívov rozvoja obce
- zamedzenie živelnému rozvoju obce

Nulový variant nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Uvedené predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnoteného N ÚPN O Dvorec a z opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov ním navrhovaných vytvára podmienky, ktoré by nemali negatívne vplyvať na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

C.VI METÓDY POUŽITÉ V PROCESSE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Proces hodnotenia vychádzal metodicky predovšetkým zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Návrh riešenia ÚPN O Dvorec vychádza najmä z prieskumov a rozborov, Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bánovce nad Bebravou; ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a ZaD č.1, ZaD č.2 a ZaD3; materiálov uvedených v nasledujúcej tabuľke.

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité aj všeobecne známe publikované informácie o území.

Č.	Stupeň, druh dokumentu	Názov dokumentácie	Spracoval, schválil, vyhlásil /dátum	vyhodnotenie dokumentácie	zdroj
1.	ÚPD – regiónu ÚPN-VÚC	ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	Schválený Vládou SR 14.04.1998, uzn.č.284/98 Závazná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č.149/98 Z.z.	záväzná	internet
		Zmeny a doplnky č.1/2004 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	Schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja 23.06.2004, uzn.č.259/2004		
		Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.297/2011 dňa 26.10.2011. VZN TSK č.8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011		
		Zmeny a doplnky č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 29.06.2018.		
2.	ostatné podklady – ÚSES	Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bánovce nad Bebravou	zostavila Slovenská agentúra životného prostredia, spracovateľ dokumentácie ESPRIT, s.r.o., r.2020	smerná	internet
3.	ostatné podklady – PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 - 2023	Spracoval: GfK Slovakia s.r.o. v spolupráci s TSK 09/2015 schválený zastupiteľstvom TSK 09/2015	smerná	internet
4.	ostatné podklady – PHSR	Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dvorec na roky 2023 – 2028,	Spracoval: Firma EPIC Partner a.s. Komárno;	smerná	internet
5.	mapový podklad	Mapové podklady v rozsahu katastra obce (katastrálna mapa), v dxf formáte	ÚGKK Bratislava	záväzné	obec
6.	ostatné podklady	Priebežné konzultácie s obcou	Počas spracovania PaR a Zadania	informatívny charakter	obec
7.	ostatné podklady	Zámery, zozbierané obcou	Počas spracovania PaR a Zadania	informatívny charakter	obec
8.	ostatné podklady	Atlas krajiny Slovenskej republiky	Vydavateľ: MŽP SR Bratislava a Slovenská agentúra ŽP Banská Bystrica Spracovateľ: ESPRIT spol.s.r.o. Banská Štiavnica, rok 2002	informatívny charakter	knižná publikácia
			Slovenská agentúra životného prostredia	informatívny charakter	https://app.sazp.sk/atlassr/

Č.	Stupeň, druh dokumentu	Názov dokumentácie	Spracoval, schválil, vyhlásil / dátum	vyhodnotenie dokumentácie	zdroj
9.	štatistické údaje	Sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2021	Štatistický úrad SR	informatívny charakter	internet
10.	ostatné podklady databáza	Register nehnuteľných NKP	Pamiatkový úrad Slovenskej republiky	záväzné	internet
13.	ÚR – územné rozhodnutia	vydané územné rozhodnutia	vydané stavebným úradom obce Dvorec	záväzné	obec
14.	SP – stavebné povolenia	vydané stavebné povolenia	vydané stavebným úradom obce Dvorec	záväzné	obec
15.	ostatné podklady	Občianska vybavenosť obce – zoznam	obec,	informatívny charakter	internet
17.	ostatné podklady	vyhodnotenie územnoplánovacích a ostatných podkladov	ing. arch. Bogyova, prípravné práce vyhodnotenie 2023	záväzná	obec

C.VII NEODSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru.

Ďalšie precizovanie sa samozrejme očakáva z prerokovania návrhu a doladovania jednotlivých stanovísk.

C.VIII VŠEOBECNE ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Návrh riešenia Územného plánu obce Dvorec vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu. Začal sa obstarávať pred 01.04.2024 (pred účinnosťou zákona č.200/2022 Z.z.).

Pri spracovaní územného plánu boli rešpektované časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorý bol:

- schválený 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:
 - Zmeny a doplnky č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásila záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004;
 - Zmeny a doplnky č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011;
 - Zmeny a doplnky č. 3/2018 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 28.06.2018.

Záverom konštatujeme, že NR ÚPN O Dvorec predstavuje vhodný rozvojový dokument v dlhodobom horizonte. Umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rozvoji zamestnanosti a rekreácie a príslušnej dopravnej a technickej vybavenosti. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a negatívne vplyvali na zdravie ľudí. Riešenie prináša územné predpoklady pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

C.VIII.1 Špecifické požiadavky

2.2.1 Ak sa počas vypracovania správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce (ÚPN-O) Dvorec“ vyskytnú nové skutočnosti súvisiace s predmetom posudzovania, je potrebné ich v správe o hodnotení uviesť.

2.2.2 Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu zohľadniť všetky stanoviská, vyjadrenia a požiadavky, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia.

2.2.3 Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade je nutné nesplnenie zdôvodniť) všetkých stanovisk, vyjadrení a požiadaviek k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia a v samotnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia.

2.2.4 Zo stanovisk, vyjadrení a požiadaviek doručených k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať a zohľadniť nasledovné okruhy požiadaviek súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom (stanoviská môžu byť v skrátenom znení):

Zo stanovisk doručených k oznámeniu vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom (požadované bolo zapracované do N ÚPN O a hodnotené predmetnou správou):

Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu. Ide o nasledovné stanoviská:

- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa ochrany ovzdušia
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa odpadového hospodárstva
- Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania
- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa ochrany prírody a krajiny
- Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne
- Obec Dvorec
- Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
- Ministerstvo životného prostredia, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna vodná správa
- DVOREC s.r.o.

Z uvedených stanovisk a pripomienok boli uplatnené nasledovné požiadavky ((špecifické požiadavky 2.2.4):

1. Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie životného prostredia a územného plánovania požaduje, aby obstarávaný územný plán rešpektoval ochranné pásma, koridory a záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a verejnoprospešné stavby tak, ako ich definuje Záväzná časť Územného plánu Veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v znení jeho zmien a doplnkov č. I — 3, viď www.tsk.sk/538760 a ktoré majú priamu väzbu na riešené územie a plánoval rozvoj obce v súlade s uvedenými záväznými regulatívmi.

Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.b); E.a); C a aplikované v celom návrhu ÚPN O

2. Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor krízového riadenia k predmetnej dokumentácii nemá Okresný úrad Bánovce nad Bebravou odbor krízového riadenia z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva žiadne pripomienky. Okresný úrad Bánovce nad Bebravou odbor krízového riadenia, ako dotknutý orgán, bude uplatňovať stavebnotechnické požiadavky z hľadiska civilnej ochrany v zmysle S 14 ods.2 zákona č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov pri schvaľovaní územno-plánovacej dokumentácie.

Berie sa na vedomie

3. Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky K štruktúre oznámenia nemáme výhrady. V kapitole: II. Základné údaje o strategickom dokumente:
 - Na str. 4/10, v bode 11.6, v časti „Práce po schválení ÚPN-O...“ v poslednej odrážke je potrebné uviesť, že registračný list ÚPD sa odovzdá na Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky a nie na MDVRR SR.
 - Na str. 5/10, v bode 11.7, v predposlednej odrážke požadujeme vypustiť chybný údaj o tom, že obec Veľké Hoste susedí s obcou Dvorec a doplniť tam susednú obec Veľké Chlievany

Berie sa na vedomie

4. Krajský pamiatkový úrad Trenčín KPÚ Trenčín požaduje do dokumentu „Územný plán obce Dvorec“ zapracovať nasledujúce údaje:
 - V obci Dvorec je evidovaná nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej len „NKP“) Kaštieľ a park vo Dvorci zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) pod číslom 158/1-2, na pozemkoch parc. č. KN-C 1/1, 1/2, 1/3, k. ú. Dvorec, pamiatkový objekt NKP: park, ÚZPF č. 158/2,

- situovaný na pozemkoch parc. č. KN-C 1/1, 1/2, 1/3, k. ú. Dvorec. Na uvedenú národnú kultúrnu pamiatku sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany s jeho bezprostredným okolím. V zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnych pamiatok. Bezprostredné okolie je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).
- V nadväznosti na spracovanie kapitoly „Kultúrne a historické hodnoty“ si upozorňuje na ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona, na základe ktorého obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Bližšie informácie o vedení evidencie pamätihodností sú uverejnené na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk
 - V katastri obce Dvorec sú evidované archeologické náleziská. Severne od kaštieľa, na okraji vyvýšenej terasy nad ľavým brehom potoka Inovec bolo zistené pohrebisko datované do 9. - 10. a 11. - 13. storočia. Archeologické nálezy z týchto období boli zistené aj v rámci terénnych úprav v okolí kaštieľa. V katastri obce Dvorec boli zistené aj paleontologické nálezy, konkrétne nález kostry mastodonta. Tento fakt je spomenutý bez bližšieho opisu polohy nálezu. V polohe Pod cintorinom sa v roku 1961 našla radiolaritová štiepaná industria, ktorá dokladá osídlenie z obdobia neolitu/eneolitu.
 - Počas stavebnej činnosti v katastri obce Dvorec je teda vysoký predpoklad odhalenia nových archeologických situácií, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých etapách realizácie územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.
 - Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.
 - Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.
Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole :B.k.1 a E.e.1
5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne
Z hľadiska záujmov sledovaných orgánom verejného zdravotníctva v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa RÚVZ Trenčín vyjadri k územnoplánovacej dokumentácii, ktorá bude obsahovať vlastnú konkrétnu textovú časť (nie osnovu) územného plánu obce: základné údaje, riešenie územného plánu, záväznú časť a grafickú časť územného plánu.
ÚVZ Trenčín pripomína obstarávateľovi, že strategický dokument ÚPN-O Dvorec z hľadiska záujmov sledovaných orgánom verejného zdravotníctva musí pri návrhu využitia územia zakresliť a rešpektovať ochranné pásmo poľnohospodárskeho družstva/dvora/stavby určenej na chov hospodárskych zvierat a aktuálne ochranné pásmo pohrebiska a povolený režim činnosti v nich. Plošné využitie území navrhovaných na bývanie realizovať urbanisticky tak, aby bola zabezpečená ich ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón.
Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole :B.i.1.8; B.m.3 a E.f.6; E.h.1.8 a výkrese č.2
6. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
MD SR má k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu ÚPN-O Dvorec nasledovné požiadavky a pripomienky:
- predmetnú územnoplánovacia dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou, aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Trenčianskeho samosprávneho kraja;
 - rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma;
 - rešpektovať trasovanie pripravovaných stavieb dopravnej infraštruktúry;
 - všetky dopravné parametre (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, chodníky, atď.) je potrebné navrhovať v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;
 - postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
 - upozorňujeme, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách je v cestných ochranných pásmach zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich. V tejto súvislosti je potrebné pre ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách;

- pri návrhu nových lokalít prehodnotiť dopravné riešenie v širšom kontexte dopravnej obslužnosti v obciach, aby pri zvýšenej koncentrácii dopravného pohybu nedochádzalo k dopravným kolíziám a preťaženiu pozemných komunikácií
- dopravné pripojenia navrhovaných lokalít žiadame riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete (aj s ohľadom na výhľadovú intenzitu dopravy), podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich pripojením na existujúce mieste cesty a následne na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s platnými STN a technickými predpismi (s dôrazom na vzájomnú vzdialenosť križovatiek) bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie, autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby. V prípade návrhu križovatiek žiadame rezervovať dostatočne veľkú územnú rezervu pre návrhové parametre križovatky, rozhlady v križovatke, atď.;
- návrh dopravnej siete územia odporúčame riešiť v zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava);
- odporúčame zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluku, skleníkových plynov a spotreby energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality vidieckeho prostredia a verejných priestorov v záujme občanov;
- vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy;
- zastavovanie autobusov odporúčame riešiť mimo jazdných pruhov cestnej infraštruktúry v zmysle aktuálne platnej STN 73 6425 (Stavby pre dopravu. Autobusové, trolejbusové a električkové zastávky a prestupné uzly). Zastávku odporúčame vybaviť čakacím priestorom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich;
- odporúčame vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť nabíjajúcich staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily;
- postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013;
- rešpektovať existujúce cyklistické komunikácie a nové cyklistické komunikácie odporúčame navrhovať tak, aby boli prepojené s regionálnymi a nadregionálnymi cyklistickými komunikáciami;
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiadame zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam VHD;
- odporúčame zabezpečiť aj parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20 % kapacity z parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 73 6110/Z2 (Projektovanie miestnych komunikácií);
- pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, nadchodov, podchodov, schodísk, parkovísk, odstavných plôch, nástupísk a prechodov pre chodcov žiadame rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené vo vyhláške č. 532/2002 z. z.;
- v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení (25080/2023/SSD/73361 zo dňa 14.08.2023, doručené OÚ 15.08.2023).

Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v rozsahu adekvátnom ÚPN O v kapitole: B.I.1; E.d.1 a v grafickej časti výkres č.2,3.

7. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy
- V katastrálnom území obce Dvorec (ďalej len „predmetné územie“) je evidovaná jedna opustená skládka bez prekrytia tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
 - Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.
 - Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.
 - Podľa 20 ods. 3 zákona č. 669/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole :B.m; E.f a v grafickej časti výkres č.2.

8. Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna vodná správa
V nadväznosti na problémy pri povodňovej situácii v auguste 2021, žiada v ďalšej etape spracovania strategického dokumentu riešiť protipovodňovú ochranu obce najmä v lokalite „Kravia dolina“ .
Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole :B.j.4; E.f.11 a v grafickej časti výkres č.2,4,5.
9. DVOREC s. r. o.
Žiadame o zapracovanie parciel č. C KN 500/5 a 500/6 do Územného plánu obce Dvorec, ktorým by došlo k zmene určenia možného využitia predmetných pozemkov inak ako na poľnohospodársku výrobu, v súlade so zámermi a záujmami obce (list zo dňa 21.08.2023).
Nesplnené – predmetné územie sa nachádza na chránenej poľnohospodárskej pôde, narúša obrábaný hon poľnohospodárskej pôdy, je bez potrebnej infraštruktúry a dopravného napojenia, nie je vhodný ani z hľadiska krajinytvorby.

C.IX ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA)

Ing. arch. Anna Pernecká, autorizovaný architekt SKA č.2011 AA

Architektonický ateliér BP
e-mail: aabp@aabp.sk

C.X ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

C.XI DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Obec Dvorec

-
- Ing. Janka Polušinová – starostka obce Dvorec

Dňa